

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第一百五十一卷至第一百六十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译



南無本師釋迦牟尼佛

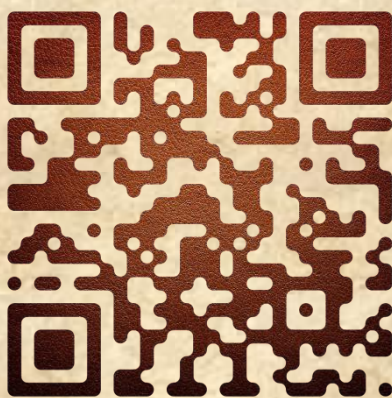
说 明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年八月



扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十一	- 3 -
初分校量功德品第三十之四十九	- 3 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十二	- 27 -
初分校量功德品第三十之五十	- 27 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十三	- 52 -
初分校量功德品第三十之五十一	- 52 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十四	- 76 -
初分校量功德品第三十之五十二	- 76 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十五	- 101 -
初分校量功德品第三十之五十三	- 101 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十六	- 123 -
初分校量功德品第三十之五十四	- 123 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十七	- 146 -
初分校量功德品第三十之五十五	- 146 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十八	- 170 -
初分校量功德品第三十之五十六	- 170 -
大般若波罗蜜多经卷第一百五十九	- 192 -
初分校量功德品第三十之五十七	- 192 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十	- 217 -
初分校量功德品第三十之五十八	- 217 -
补阙真言	- 238 -
回向偈	- 238 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánsēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法 百 千 万 劫 难 遭 遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持 愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí yī
大般若波罗蜜多经卷第一百五十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sì shí jiǔ
初分校量功德品第三十之四十九

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīng guān kǔ
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观苦
shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān jí miè dào shèng dì
圣谛若常若无常，不应观集、灭、道圣谛
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng
若常若无常。何以故？苦圣谛苦圣谛自性
kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此
jìng lǜ bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
静虑波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼常无常亦
bù kě dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
不可得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是静虑，
shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jí miè dào shèng
不应观苦圣谛若乐若苦，不应观集、灭、道圣
dì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìngkōng
谛若乐若苦。何以故？苦圣谛苦圣谛自性空，
jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng shì kǔ
集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；是苦
shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì xìng yì
圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù
非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑
bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼乐与苦亦不可得；
jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
集、灭、道圣谛皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是静虑，是修静虑波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jí miè dào
不应观苦圣谛若我若无我，不应观集、灭、道
shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若我若无我。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìngkōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此
jìng lù bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
静虑波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼我无我亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，

hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū
何 况 有彼我与无我！汝若能修如是静虑，是修
jìng lǜ bō luó mì duō
静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān jí miè dào
不应观苦圣谛若净若不净，不应观集、灭、道
shèng dì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若净若不净。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìngkōng jí miè dàoshèng dì jí miè dàoshèng dì zì xìngkōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dàoshèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此
jìng lǜ bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
静虑波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼净不净亦不可
dé jí miè dàoshèng dì jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū
何 况 有彼净与不净！汝若能修如是静虑，是修
jìng lǜ bō luó mì duō
静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguān sì
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观四
jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑若常若无常，不应观四无量、四无色定

ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sì jìng lù sì jìng lù zì xìng kōng
若 常 若 无 常 。 何 以 故 ？ 四 静 虑 四 静 虑 自 性 空 ，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四 无 量 、 四 无 色 定 四 无 量 、 四 无 色 定 自 性 空 ；
shì sì jìng lù zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是 四 静 虑 自 性 即 非 自 性 ， 是 四 无 量 、 四 无 色 定 自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ
性 亦 非 自 性 ， 若 非 自 性 即 是 静 虑 波 罗 蜜 多 。 于 此
jìng lù bō luó mì duō sì jìng lù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
静 虑 波 罗 蜜 多 ， 四 静 虑 不 可 得 ， 彼 常 无 常 亦 不
kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可 得 ； 四 无 量 、 四 无 色 定 皆 不 可 得 ， 彼 常 无 常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lù děng kě
亦 不 可 得 。 所 以 者 何 ？ 此 中 尚 无 四 静 虑 等 可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù
得 ， 何 况 有 彼 常 与 无 常 ！ 汝 若 能 修 如 是 静 虑 ，
shì xiū jìng lù bō luó mì duō
是 修 静 虑 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“ 复 作 是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 静 虑 波 罗 蜜 多 ，
bù yīng guān sì jìng lù ruò lè ruò kǔ bù yīng guān sì wú liàng sì wú
不 应 观 四 静 虑 若 乐 若 苦 ， 不 应 观 四 无 量 、 四 无
sè dìng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sì jìng lù sì jìng lù zì xìng kōng
色 定 若 乐 若 苦 。 何 以 故 ？ 四 静 虑 四 静 虑 自 性 空 ，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四 无 量 、 四 无 色 定 四 无 量 、 四 无 色 定 自 性 空 ；
shì sì jìng lù zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是 四 静 虑 自 性 即 非 自 性 ， 是 四 无 量 、 四 无 色 定 自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ
性 亦 非 自 性 ， 若 非 自 性 即 是 静 虑 波 罗 蜜 多 。 于 此
jìng lù bō luó mì duō sì jìng lù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
静 虑 波 罗 蜜 多 ， 四 静 虑 不 可 得 ， 彼 乐 与 苦 亦 不 可
dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
得 ； 四 无 量 、 四 无 色 定 皆 不 可 得 ， 彼 乐 与 苦 亦 不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lù děng kě dé hé
可 得 。 所 以 者 何 ？ 此 中 尚 无 四 静 虑 等 可 得 ， 何
kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng
况 有 彼 乐 之 与 苦 ！ 汝 若 能 修 如 是 静 虑 ， 是 修 静

lǜ bō luó mì duō

虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú liàng sì
不应观四静虑若我若无我，不应观四无量、四

wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若我若无我。何以故？四静虑四静虑自性

kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性

kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色

dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。

yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
于此静虑波罗蜜多，四静虑不可得，彼我无我亦

bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼我无我

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可

dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是静虑，

shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú liàng sì
不应观四静虑若净若不净，不应观四无量、四

wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若净若不净。何以故？四静虑四静虑自性

kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性

kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色

dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。

yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
于此静虑波罗蜜多，四静虑不可得，彼净不净亦

bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼净不净
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是静虑，
shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是修静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīng guān bā
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观八
jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
解脱若常若无常，不应观八胜处、九次第定、
shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
十遍处若常若无常。何以故？八解脱八解脱
zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng chù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó
性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé bā
蜜多，八解脱不可得，彼常无常亦不可得；八
shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù jiē bù kě dé bǐ cháng wú
胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bā jiě tuō
常亦不可得。所以者何？此中 尚无八解脱
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīng guān bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ bù yīng guān bā shèng chù jiǔ cì
不应观八解脱若乐若苦，不应观八胜处、九次

dì dìng shí biàn chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
第定、十遍处若乐若苦。何以故？八解脱八解脱

zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng chù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自

xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó
性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗

mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé bā shèng
蜜多，八解脱不可得，彼乐与苦亦不可得；八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
处、九次第定、十遍处皆不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bā jiě tuō děng kě dé hé
可得。所以者何？此中尚无八解脱等可得，何

kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng
况有彼乐之与苦！汝若能修如是静虑，是修静

lǜ bō luó mì duō
虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīng guān bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān bā shèng chù jiǔ
不应观八解脱若我若无我，不应观八胜处、九

cì dì dìng shí biàn chù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若我若无我。何以故？八解脱八

jiě tuō zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即

fēi zì xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦

fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ
非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼我无我亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
我亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是静虑，
shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若净若不净，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若净若不净。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ
非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼净不净亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
净亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是静虑，
shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng lǜ bō luó mì duō

是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguān sì
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观四

niànzhù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì zhèngduàn sì shén zú
念住若常若无常，不应观四正断、四神足、

wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī ruò cháng ruò wú
五根、五力、七等觉支、八圣道支若常若无

cháng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
常。何以故？四念住四念住自性空，四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四

zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即

fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó
性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗

mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì
蜜多，四念住不可得，彼常无常亦不可得；四

zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
正断乃至八圣道支皆不可得，彼常无常亦

bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，

hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是静虑，是

xiū jìng lǜ bō luó mì duō
修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì zhèngduàn sì
不应观四念住若乐若苦，不应观四正断、四

shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī ruò lè
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若乐

ruò kǔ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
若苦。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó
性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗
mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì zhèng
蜜多，四念住不可得，彼乐与苦亦不可得；四正
duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
断乃至八圣道支皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无四念住等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是静虑，是修静虑波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若我若无我，不应观四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若
wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
我若无我。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng
亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静
lǜ bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
虑波罗蜜多，四念住不可得，彼我无我亦不可得；

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
四 正 断 乃至八 圣 道支皆不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhùděng kě dé
不可得。所以者何？此 中 尚 无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lù shì xiū
何 况 有彼我与无我！汝若 能 修如是静虑，是修
jìng lù bō luó mì duō
静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善 男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì zhèngduàn
不应 观 四念住若净若不净，不应 观 四 正 断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八 圣 道支若
jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
净若不净。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正 断、四神足、五根、五力、七等觉支、八 圣
dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四 正 断 乃至八 圣 道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四 正 断 乃至八 圣 道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng
亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静
lù bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
虑波罗蜜多，四念住不可得，彼净不净亦不可得；
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
四 正 断 乃至八 圣 道支皆不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhùděng kě dé
不可得。所以者何？此 中 尚 无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lù shì xiū
何 况 有彼净与不净！汝若 能 修如是静虑，是修
jìng lù bō luó mì duō
静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“僇尸迦，是善 男子、善 女人 等作此等 说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jìng lù bō luó mì duō
是为宣 说 真 正 静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguānkōng
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观空
jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě
解脱门若常若无常，不应观无相、无愿解
tuō mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
脱门若常若无常。何以故？空解脱门空解
tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
不可得，彼常无常亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì
与无常！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguānkōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguān wú xiàng wú
不应观空解脱门若乐若苦，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
愿解脱门若乐若苦。何以故？空解脱门空解
tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是

wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě tuō
不可得，彼乐与苦亦不可得；无相、无愿解脱
mén jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
门皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
中尚无空解脱门等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
苦！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若我若无我，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若我若无我。何以故？空解脱门空
jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无
yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，
shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性
jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，空解脱
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼我无我亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
无我！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bù jìng bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若净若不净，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若净若不净。何以故？空解脱门空

jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，

shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性

jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，空解脱

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼净不净亦不可得；无相、无愿解

tuō mén jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
此中 尚无空解脱门等可得，何况有彼净与

bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
不净！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng lù bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng lù bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō bù yīng guān wǔ
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观五

yǎn ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān liù shén tōng ruò cháng ruò wú
眼若常若无常，不应观六神通若常若无

cháng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shén tōng liù shén
常。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神

tōng zì xìng kōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shén tōng zì
通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自

xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此

jìng lù bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě
静虑波罗蜜多，五眼不可得，彼常无常亦不可

dé liù shéntōng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
得；六神通不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
以者何？此中尚无五眼等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō
常与无常！汝若能修如是静虑，是修静虑波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ bù yīngguān liù shéntōng ruò lè ruò
不应观五眼若乐若苦，不应观六神通若乐若
kǔ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù shéntōng
苦。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神通
zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì xìng
自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng
亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静
lù bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
虑波罗蜜多，五眼不可得，彼乐与苦亦不可得；
liù shéntōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
六神通不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无五眼等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān liù shéntōng ruò wǒ
不应观五眼若我若无我，不应观六神通若我
ruò wú wǒ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若无我。何以故？五眼五眼自性空，六神通六
shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于
cǐ jìng lù bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
此静虑波罗蜜多，五眼不可得，彼我无我亦不可

dé liù shéntōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼我无我亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú
何？此中尚无五眼等可得，何况有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
我！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān liù shéntōng ruò jìng
不应观五眼若净若不净，不应观六神通若净
ruò bú jìng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若不净。何以故？五眼五眼自性空，六神通六
shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于
cǐ jìng lù bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
此静虑波罗蜜多，五眼不可得，彼净不净亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼净不净亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
何？此中尚无五眼等可得，何况有彼净与不
jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
净！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jìng lù bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng lù bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō bù yīngguān fó
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观佛
shí lì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài
十力若常若无常，不应观四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法若

cháng ruò wú cháng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng
常 若 无 常 。 何 以 故 ？ 佛 十 力 佛 十 力 自 性 空 ，
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四 无 所 畏 、 四 无 碍 解 、 大 慈 、 大 悲 、 大 喜 、 大 舍 、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十 八 佛 不 共 法 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法 自 性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空 ； 是 佛 十 力 自 性 即 非 自 性 ， 是 四 无 所 畏 乃 至 十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù
八 佛 不 共 法 自 性 亦 非 自 性 ， 若 非 自 性 即 是 静 虑
bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波 罗 蜜 多 。 于 此 静 虑 波 罗 蜜 多 ， 佛 十 力 不 可 得 ，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
彼 常 无 常 亦 不 可 得 ； 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不
gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
共 法 皆 不 可 得 ， 彼 常 无 常 亦 不 可 得 。 所 以 者
hé cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
何 ？ 此 中 尚 无 佛 十 力 等 可 得 ， 何 况 有 彼 常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì
与 无 常 ！ 汝 若 能 修 如 是 静 虑 ， 是 修 静 虑 波 罗 蜜
duō
多 。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“ 复 作 是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 静 虑 波 罗 蜜 多 ，
bù yīng guān fó shí lì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì
不 应 观 佛 十 力 若 乐 若 苦 ， 不 应 观 四 无 所 畏 、 四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无 碍 解 、 大 慈 、 大 悲 、 大 喜 、 大 舍 、 十 八 佛 不 共
fǎ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng sì
法 若 乐 若 苦 。 何 以 故 ？ 佛 十 力 佛 十 力 自 性 空 ， 四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无 所 畏 、 四 无 碍 解 、 大 慈 、 大 悲 、 大 喜 、 大 舍 、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十 八 佛 不 共 法 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法 自 性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空 ； 是 佛 十 力 自 性 即 非 自 性 ， 是 四 无 所 畏 乃 至 十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù
八 佛 不 共 法 自 性 亦 非 自 性 ， 若 非 自 性 即 是 静 虑

bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，佛十力不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
彼乐与苦亦不可得；四无所畏乃至十八佛不共
fǎ jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
法皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
中尚无佛十力等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān fó shí lì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若我若无我，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若我若无我。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō fó shí lì bù
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼我无我亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
此中尚无佛十力等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若净若不净，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若净若不净。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō fó shí lì bù
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼净不净亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
此中尚无佛十力等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shàn shànán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguān wú
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观无
wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān héng zhù shě xìng ruò
忘失法若常若无常，不应观恒住舍性若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
常若无常。何以故？无忘失法无忘失法自

xìngkōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìngkōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō
非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé héngzhù
无忘失法不可得，彼常无常亦不可得；恒住
shěxìng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
舍性不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无无忘失法等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì
与无常！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīng guān héngzhù shěxìng
不应观无忘失法若乐若苦，不应观恒住舍性
ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì xìng
若乐若苦。何以故？无忘失法无忘失法自性
kōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìngkōng shì wú wàng shī fǎ
空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失法
zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō wú
自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，无
wàng shī fǎ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé héngzhù shěxìng
忘失法不可得，彼乐与苦亦不可得；恒住舍性
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
尚无无忘失法等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānhéngzhù shě
不应观无忘失法若我若无我，不应观恒住舍
xìngruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若我若无我。何以故？无忘失法无忘失法自
xìngkōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìngkōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō
非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé héngzhù shě
无忘失法不可得，彼我无我亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
尚无无忘失法等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānhéngzhù shě
不应观无忘失法若净若不净，不应观恒住舍
xìngruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若净若不净。何以故？无忘失法无忘失法自
xìngkōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìngkōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō
非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé héngzhù shě
无忘失法不可得，彼净不净亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
尚无无忘失法等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngzuò cǐ dēngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观一

qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguāndàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智若常若无常，不应观道相智、一切相智

ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìngkōng
若常若无常。何以故？一切智一切智自性空，

dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìngkōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；

shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于

cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
此静虑波罗蜜多，一切智不可得，彼常无常亦

bù kě dé dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ cháng wú
不可得；道相智、一切相智皆不可得，彼常无

cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切智

děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ bù yīngguāndàoxiàng zhì yī qiè
不应观一切智若乐若苦，不应观道相智、一切

xiàng zhì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìngkōng
相智若乐若苦。何以故？一切智一切智自性空，

dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìngkōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；

shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于
cǐ jìng lù bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
此静虑波罗蜜多，一切智不可得，彼乐与苦亦不
kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
可得；道相智、一切相智皆不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无一切智等可
dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lù
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是静虑，
shì xiū jìng lù bō luó mì duō
是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若我若无我，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若我若无我。何以故？一切智一切智自
xìng kōng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìng kōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是静虑波
luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切智不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
我无我亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是
jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguāndàoxiàng zhì yī
不应观一切智若净若不净，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若净若不净。何以故？一切智一切智自
xìngkōng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìngkōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dàoxiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是静虑波
luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切智不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
净不净亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是
jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百五十一

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí èr
大般若波罗蜜多经卷第一百五十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí
初分校量功德品第三十之五十

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观一
qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān yī qiè sān mó dì
切陀罗尼门若常若无常，不应观一切三摩地
mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
门若常若无常。何以故？一切陀罗尼门一切
tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门
zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是静虑波
luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼常无常亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
一切陀罗尼门等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī qiè sān
不应观一切陀罗尼门若乐若苦，不应观一切三
mó dì mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
摩地门若乐若苦。何以故？一切陀罗尼门一切
tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门
zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是静虑波
luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼乐与苦亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切
tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng
陀罗尼门等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能
xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若我若无我，不应观一切
sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若我若无我。何以故？一切陀罗尼门
yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩
dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，
shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是
jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切陀罗尼
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼我无我亦不可得；一切三摩地门不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚

wú yī qiè tuó luó ní ménděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼我与无我！

rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若净若不净，不应观一切

sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若净若不净。何以故？一切陀罗尼门

yī qiè tuó luó ní mén zì xìngkōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩

dì mén zì xìngkōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，

shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是

jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切陀罗尼

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼净不净亦不可得；一切三摩地门不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚

wú yī qiè tuó luó ní ménděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼净与不净！

rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguān yù
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观预

liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān yī lái xiàng yī
流向预流果若常若无常，不应观一来向一

lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ ruò
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
常若无常。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì
果不可得，彼常无常亦不可得；一来向乃至
ā luó hànguǒ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
阿罗汉果皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
者何？此中尚无预流向等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō
常与无常！汝若能修如是静虑，是修静虑波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若乐若苦，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng yù
果若乐若苦。何以故？预流向预流果预流向预
liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ
流果自性空，一来向一来果、不还向不还果、
ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng
阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自性
kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái xiàng
空；是预流向预流果自性即非自性，是一来向

nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ
乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是静虑
bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú guǒ bù
波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，预流向预流果不
kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
可得，彼乐与苦亦不可得；一来向乃至阿罗汉果
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ
尚无预流向等可得，何况有彼乐之与苦！汝
ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若我若无我，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若我若无我。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼我无我亦不可得；一来向乃至阿罗
hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú
此中尚无预流向等可得，何况有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
我！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，

bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若净若不净，不应观一来

xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若净若不净。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼净不净亦不可得；一来向乃至阿罗

hànguǒ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
此中尚无预流向等可得，何况有彼净与不

jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
净！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观一

qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè dú jué
切独觉菩提若常若无常，何以故？一切独觉

pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué pú tí zì
菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩提自
xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ
性即非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此
jìng lù bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ cháng wú
静虑波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
是静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè
不应观一切独觉菩提若乐若苦。何以故？一切
dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué pú
独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩
tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō
提自性即非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。
yú cǐ jìng lù bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ lè
于此静虑波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若我若无我。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。
yú cǐ jìng lù bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ wǒ
于此静虑波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼我

wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是
jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
静虑，是修静虑波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若净若不净。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lǜ bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是静虑波罗蜜多。
yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ jìng
于此静虑波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是
jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì duō
静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng lǜ bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng lǜ bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè
切菩萨摩訶萨行若常若无常。何以故？一切
pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng shì yī
菩萨摩訶萨行一切菩萨摩訶萨行自性空，是一
qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng
切菩萨摩訶萨行自性即非自性，若非自性即是静

lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè pú sà mó hē
虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切菩萨摩诃
sà xíng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
萨行不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō
常与无常！汝若能修如是静虑，是修静虑波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若乐若苦。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè pú sà
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng lǜ shì xiū jìng lǜ bō luó mì
乐之与苦！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng lǜ bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若我若无我。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jìng lǜ bō luó mì duō yú cǐ jìng lǜ bō luó mì duō yī qiè pú sà
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切菩萨

mó hē sà xíng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì
我与无我！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若净若不净。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìngkōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó mì duō yī qiè pú sà
是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì
净与不净！汝若能修如是静虑，是修静虑波罗蜜
duō
多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jìng lù bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng lù bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō bù yīngguānzhū
是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，不应观诸
fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù zhū
佛无上正等菩提若常若无常。何以故？诸

fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng
佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自性
kōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò
空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó mì duō
非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜多，
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
诸佛无上正等菩提不可得，彼常无常亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观诸佛无上正等菩提若乐若苦。何以故？
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì
诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自
xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng
性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó mì
若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗蜜
duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
多，诸佛无上正等菩提不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若我若无我。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩

tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó
性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如
shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng lù bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修静虑波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若净若不净。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩
tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng lù bō luó mì duō yú cǐ jìng lù bō luó
性，若非自性即是静虑波罗蜜多。于此静虑波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如
shì jìng lù shì xiū jìng lù bō luó mì duō
是静虑，是修静虑波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng lù bō luó mì duō
是为宣说真正静虑波罗蜜多。”

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhū shànnán
时，天帝释复白佛言：“世尊！云何诸善男
zǐ shàn nǚ rénděng shuō wú suǒ dé jīng jìn bō luó mì duōmíngshuō
子、善女人等，说无所得精进波罗蜜多名说

zhēnzhèngjīng jìn bō luó mì duō

真正精进波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等，为

fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú shì
发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如是

yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān sè ruò
言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观色若

cháng ruò wú cháng bù yīngguān shòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò
常若无常，不应观受、想、行、识若常若

wú cháng hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng xíng shí
无常。何以故？色色自性空，受、想、行、识

shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，

shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即

shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè bù kě dé
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色不可得，

bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě
彼常无常亦不可得；受、想、行、识皆不可

dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚

wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
无色等可得，何况有彼常与无常！汝若能

xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān sè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān shòu xiǎng xíng shí ruò
不应观色若乐若苦，不应观受、想、行、识若

lè ruò kǔ hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng xíng
乐若苦。何以故？色色自性空，受、想、行、

shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
识受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，

shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即

shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè bù kě dé
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě dé
彼乐与苦亦不可得；受、想、行、识皆不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无色
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì jīng
等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是精
jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān sè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí
不应观色若我若无我，不应观受、想、行、识
ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè sè zì xìngkōng shòu xiǎng
若我若无我。何以故？色色自性空，受、想、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìngkōng shì sè zì xìng jí fēi
行、识受、想、行、识自性空；是色自性即非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè
自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼我无我亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng
尚无色等可得，何况有彼我与无我！汝若能
xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān sè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí
不应观色若净若不净，不应观受、想、行、识
ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè sè zì xìngkōng shòu xiǎng
若净若不净。何以故？色色自性空，受、想、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìngkōng shì sè zì xìng jí fēi
行、识受、想、行、识自性空；是色自性即非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非

zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè
自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼净不净亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng
尚无色等可得，何况有彼净与不净！汝若能
xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
修如是精进，是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān yǎn
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观眼
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān ěr bí shé shēn yì
处若常若无常，不应观耳、鼻、舌、身、意
chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng
处若常若无常。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìng kōng shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。

yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
于此精进波罗蜜多，眼处不可得，彼常无常亦
bù kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ cháng
不可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yǎn chù
无常亦不可得。所以者何？此中尚无眼处
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān yǎn chù ruò lè ruò kǔ bù yīng guān ěr bí shé shēn
不应观眼处若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、

yì chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng ěr
意处若乐若苦。何以故？眼处眼处自性空，耳、

bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì xìng kōng
鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自性空；

shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn yì chù
是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、意处

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于

cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
此精进波罗蜜多，眼处不可得，彼乐与苦亦不可

dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼乐与苦

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yǎn chù děng kě dé
亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可得，

hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū
何况有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，是修

jīng jìn bō luó mì duō
精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān ěr bí shé
不应观眼处若我若无我，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng
身、意处若我若无我。何以故？眼处眼处自性空，

ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自

xìng kōng shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、

yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。

yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
于此精进波罗蜜多，眼处不可得，彼我无我亦不

kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
我亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可
dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguānyǎnchù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若净若不净，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìngkōng
身、意处若净若不净。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
于此精进波罗蜜多，眼处不可得，彼净不净亦不
kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可
dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān sè
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观色
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù
处若常若无常，不应观声、香、味、触、
fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
法处若常若无常。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色处不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē
常无常亦不可得；声、香、味、触、法处皆
bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
中尚无色处等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān sè chù ruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若乐若苦，不应观声、香、味、
chù fǎ chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若乐若苦。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色处不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
乐与苦亦不可得；声、香、味、触、法处皆不

kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修
rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān sè chùruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若我若无我，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若我若无我。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色处不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
我无我亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼我与无我！汝若能修
rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān sè chùruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若净若不净，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若净若不净。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、

wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，色处不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
净不净亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū
无色处等可得，何况有彼净与不净！汝若能修
rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
如是精进，是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguānyǎn
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观眼
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù
界若常若无常，不应观色界、眼识界及眼触、
yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自
xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，眼界不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuánsuǒshēng
常无常亦不可得；色界乃至眼触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无眼界等可得，何况有彼常与无
cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí
不应观眼界若乐若苦，不应观色界、眼识界及
yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自

xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是精进

bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，眼界不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸受

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无眼界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若

néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若我若无我，不应观色界、眼识界
jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼我无我亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若净若不净，不应观色界、眼识界
jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìng kōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼净与不净！汝

ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān ěr
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观耳
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
界若常若无常，不应观声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
耳触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，耳界不可

dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
得，彼常无常亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
所生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所

yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
以者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō
常与无常！汝若能修如是精进，是修精进波

luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān ěr jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè jí
不应观耳界若乐若苦，不应观声界、耳识界及
ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòushēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒ
得，彼乐与苦亦不可得；声界乃至耳触为缘所
shēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
生诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ
何？此中尚无耳界等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
苦！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若我若无我，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòushēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃
zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō ěr jiè bù
即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，耳界不

kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuán
可得，彼我无我亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
无我！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若净若不净，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生
zhū shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃
zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō ěr jiè bù
即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，耳界不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
可得，彼净不净亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼净与
bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
不净！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí sān
大般若波罗蜜多经卷第一百五十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí yī
初分校量功德品第三十之五十一

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān bí
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观鼻
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
界若常若无常，不应观香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
鼻触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，鼻界不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ
彼常无常亦不可得；香界乃至鼻触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与无常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜

duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān bí jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānxiāng jiè bí shí jiè jí
不应观鼻界若乐若苦，不应观香界、鼻识界及

bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
鼻触、鼻触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受

zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，鼻界不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēng
彼乐与苦亦不可得；香界乃至鼻触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无鼻界等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān bí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānxiāng jiè bí shí jiè
不应观鼻界若我若无我，不应观香界、鼻识界

jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、

bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生

zhūshòu zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃

zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性,若非自性
jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō bí jiè bù
即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多,鼻界不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
可得,彼我无我亦不可得;香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得,彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ
者何?此中尚无鼻界等可得,何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
无我!汝若能修如是精进,是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言:‘汝善男子应修精进波罗蜜多,

bù yīngguān bí jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānxiāng jiè bí shí jiè
不应观鼻界若净若不净,不应观香界、鼻识界
jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
故?鼻界鼻界自性空,香界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空;是鼻界自性即非自性,是香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性,若非自性
jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō bí jiè bù
即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多,鼻界不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
可得,彼净不净亦不可得;香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得,彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ
者何?此中尚无鼻界等可得,何况有彼净与
bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
不净!汝若能修如是精进,是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦,是善男子、善女人等作此等说,

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjīng jìn bō luó mì duō

是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuōjīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguānshé
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观舌

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè jí shé chù
界若常若无常，不应观味界、舌识界及舌触、

shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自

xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是精进

bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，舌界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēng
常无常亦不可得；味界乃至舌触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无舌界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguānshé jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè jí
不应观舌界若乐若苦，不应观味界、舌识界及

shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòuwèijiè nǎizhìshéchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自
xìngkōng shìshéjiè zìxìng jí fēi zìxìng shìwèijiè nǎizhìshéchùwéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zìxìng yì fēi zìxìng ruò fēi zìxìng jí shì jīng jìn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是精进
bōluómìduō yú cǐ jīng jìn bōluómìduō shéjiè bùkě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，舌界不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bùkě dé wèijiè nǎizhìshéchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸受
jiē bùkě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bùkě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无舌界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若
néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bōluómìduō
能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bōluómìduō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguānshé jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānwèijiè shé shí jiè
不应观舌界若我若无我，不应观味界、舌识界
jí shéchù shéchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù shéjiè shéjiè zìxìngkōng wèijiè shé shí jiè jí shéchù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuwèijiè nǎizhìshéchùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸
shòu zìxìngkōng shìshéjiè zìxìng jí fēi zìxìng shìwèijiè nǎizhìshé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zìxìng yì fēi zìxìng ruò fēi zìxìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bōluómìduō yú cǐ jīng jìn bōluómìduō shéjiè bùkě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，舌界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bùkě dé wèijiè nǎizhìshéchùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼我无我亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸
shòu jiē bùkě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bùkě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无舌界等可得，何况有彼我与无我！汝

ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān shé jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wèi jiè shé shí jiè
不应观舌界若净若不净，不应观味界、舌识界

jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若净若不净。何以

gù shé jiè shé jiè zì xìng kōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸

shòu zì xìng kōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，舌界不可得，

bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸

shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
受皆不可得，彼净、不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
此中尚无舌界等可得，何况有彼净与不净！

rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān shēn
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观身

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
界若常若无常，不应观触界、身识界及身触、

shēnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
身触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

shēn jiè shēn jiè zì xìngkōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuchù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受

zì xìngkōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，身界不可得，

bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuánsuǒ
彼常无常亦不可得；触界乃至身触为缘所

shēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōngshàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与无常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜

duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguānshēn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānchù jiè shēn shí jiè jí
不应观身界若乐若苦，不应观触界、身识界及

shēnchù shēnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
身触、身触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

shēn jiè shēn jiè zì xìngkōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù shēnchù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触

wéiyuánsuǒshēngzhūshòuchù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受

zì xìngkōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，身界不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；触界乃至身触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无身界等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè
不应观身界若我若无我，不应观触界、身识界

jí shēnchù shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、

shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生

zhū shòu zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃

zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自

xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō shēn jiè
性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，身界

bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán
不可得，彼我无我亦不可得；触界乃至身触为缘

suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼我

yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与无我！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜

duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè
不应观身界若净若不净，不应观触界、身识界

jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù shēn jiè shēn jiè zì xìngkōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、
shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuchù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃
zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō shēn jiè
性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuán
不可得，彼净不净亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼净
yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与不净！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān yì
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观意
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
界若常若无常，不应观法界、意识界及意触、
yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéi
意界意界自性空，法界、意识界及意触、意触为

yuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生 诸受法界乃至意触为缘所生 诸受自
xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéi
性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
缘所生 诸受自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，意界不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēng
常 无 常 亦不可得；法界乃至意触为缘所生
zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼 常 无 常 亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú
此 中 尚 无意界等可得，何 况 有彼 常 与无
cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān yì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí
不应观 意界若乐若苦，不应观 法界、意识界及
yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
意触、意触为缘所生 诸受若乐若苦。何以故？
yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéi
意界意界自性空，法界、意识界及意触、意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生 诸受法界乃至意触为缘所生 诸受自
xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéi
性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
缘所生 诸受自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，意界不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；法界乃至意触为缘所生 诸受
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此 中
shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚 无意界等可得，何 况 有彼乐之与苦！汝若

néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè
不应观 眼界若我若无我，不应观 法界、意识界

jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及意触、意触为缘所生 诸受若我若无我。何以

gù yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故？眼界眼界自性空，法界、意识界及意触、意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生 诸受法界乃至意触为缘所生 诸

shòu zì xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生 诸受自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，眼界不可得，

bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
彼我无我亦不可得；法界乃至意触为缘所生 诸

shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中 尚 无眼界等可得，何 况 有彼我与无我！汝

ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān yì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè
不应观 眼界若净若不净，不应观 法界、意识界

jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及意触、意触为缘所生 诸受若净若不净。何以

gù yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故？眼界眼界自性空，法界、意识界及意触、意

chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生 诸受法界乃至意触为缘所生 诸

shòu zì xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生 诸受自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，意界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；法界乃至意触为缘所生 诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中 尚 无意界等可得，何 况 有彼净与不净！汝
ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān dì
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观地
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān shuǐ huǒ fēng kōng shí
界若常若无常，不应观水、火、风、空、识
jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìng kōng
界若常若无常。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìng kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是精进波罗
mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ cháng
蜜多。于此精进波罗蜜多，地界不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě
无常亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚

wú dì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无地界等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng
不应观地界若乐若苦，不应观水、火、风、空、
shí jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng shuǐ
识界若乐若苦。何以故？地界地界自性空，水、
huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zì xìng
火、风、空、识界水、火、风、空、识界自性
kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng kōng
空；是地界自性即非自性，是水、火、风、空、
shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
识界自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
于此精进波罗蜜多，地界不可得，彼乐与苦亦不
kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ
可得；水、火、风、空、识界皆不可得，彼乐与
kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè děng kě
苦亦不可得。所以者何？此中尚无地界等可
dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若我若无我，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若我若无我。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是精进波罗

mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ wǒ wú
蜜多。于此精进波罗蜜多，地界不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
我亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无地界
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng
等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是精
jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若净若不净，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若净若不净。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是精进波罗
mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ jìng bú
蜜多。于此精进波罗蜜多，地界不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
净亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无地界
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng
等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是精
jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān wú
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观无
míng ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xíng shí míng sè liù chù
明若常若无常，不应观行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
常若无常。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此精进波罗蜜多，无明不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo jiē bù kě
常亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú wú míng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无无明等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān wú míng ruò lè ruò kǔ bù yīng guān xíng shí míng sè
不应观无明若乐若苦，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōu nǎo ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
忧恼若乐若苦。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死 愁叹苦忧恼行乃至老死 愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死 愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此精进波罗蜜多，无明不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死 愁叹苦忧恼皆不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
乐与苦亦不可得。所以者何？此中 尚 无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng
等可得，何 况 有彼乐之与苦！汝若能修如是精
jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān xíng shí míng sè
不应观无明若我若无我，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死 愁叹苦
yōunǎo ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
忧恼若我若无我。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死 愁叹苦忧恼行乃至老死 愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死 愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此精进波罗蜜多，无明不可得，彼我无我
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死 愁叹苦忧恼皆不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
我无我亦不可得。所以者何？此中 尚 无无明

děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jīng
等可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是精
jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān wú míng ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānxíng shí míng sè
不应观无明若净若不净，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
忧愁若净若不净。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧愁行乃至老死愁叹苦忧愁自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
苦忧愁自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此精进波罗蜜多，无明不可得，彼净不净
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧愁皆不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
净不净亦不可得。所以者何？此中 尚 无无明
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng
等可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是精
jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān bù
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观布
shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān jìng jiè ān rěn
施波罗蜜多若常若无常，不应观净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多若常若无常。何以
gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng jiè
故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì bō rě
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至般若
bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí fēi zì
波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即非自
xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng ruò
性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō
非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，
bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé jìng
布施波罗蜜多不可得，彼常无常亦不可得；净
jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bù shī bō luó mì duō
不可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若乐若苦，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ hé
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若乐若苦。何
yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng
以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至
bō rě bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí
般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即

fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng
非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì
若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜
duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
多，布施波罗蜜多不可得，彼乐与苦亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若我若无我，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duōruò wǒ ruò wú wǒ
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我。
hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìngkōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duō zì xìngkōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性
jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗
mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼我无我亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，

shì xiū jīng jìn bō luó mì duō

是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若净若不净，不应观净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若净若不净。

hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìngkōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃

zhì bō rě bō luó mì duō zì xìngkōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性

jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗

mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼净不净亦不可得；

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼净不净亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duō děng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等

kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是精进，

shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān nèi
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观内

kōngruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānwàikōng nèi wàikōng kōng
空若常若无常，不应观外空、内外空、空
kōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìng
空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟
kōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàng
空、无际空、散空、无变异空、本性空、自相
kōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng
空、共相空、一切法空、不可得空、无性空、
zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
自性空、无性自性空若常若无常。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此精进波罗蜜多，内空不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé
常亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
nèi kōngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
内空等可得，何况有彼常与无常！汝若能
xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān nèi kōng ruò lè ruò kǔ bù yīngguānwàikōng nèi wàikōng
不应观内空若乐若苦，不应观外空、内外空、

kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若乐若苦。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此精进波罗蜜多，内空不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ lè
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若我若无我，不应观外空、内外空、
kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕

jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若我若无我。何以故？
nèikōng nèikōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèikōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō nèikōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此精进波罗蜜多，内空不可得，彼我无我
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ wǒ
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼我
wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèikōng děng
无我亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若净若不净，不应观外空、内外空、
kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò jìng ruò bù jìng hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若净若不净。何以故？
nèikōng nèikōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ jìng bù jìng
多。于此精进波罗蜜多，内空不可得，彼净不净
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng jiē bù kě dé bǐ jìng
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼净
bù jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
不净亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bù jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“僇尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百五十三

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí sì
大般若波罗蜜多经卷第一百五十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí èr
初分校量功德品第三十之五十二

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān zhēn
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观真
rú ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
如若常若无常，不应观法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
实际、虚空界、不思議界若常若无常。何以
gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故？真如真如自性空，法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìng kōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此
jīng jìn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
精进波罗蜜多，真如不可得，彼常无常亦不
kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě dé
亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可得，

hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì
何 况 有 彼 常 与 无 常 ! 汝 若 能 修 如 是 精 进 , 是
xiū jīng jìn bō luó mì duō
修 精 进 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān zhēn rú ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng bù
不 应 观 真 如 若 乐 若 苦 ， 不 应 观 法 界 、 法 性 、 不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚 妄 性 、 不 变 异 性 、 平 等 性 、 离 生 性 、 法 定 、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ
法 住 、 实 际 、 虚 空 界 、 不 思 议 界 若 乐 若 苦 。 何 以
gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故 ？ 真 如 真 如 自 性 空 ， 法 界 、 法 性 、 不 虚 妄 性 、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不 变 异 性 、 平 等 性 、 离 生 性 、 法 定 、 法 住 、 实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìng kōng
际 、 虚 空 界 、 不 思 议 界 法 界 乃 至 不 思 议 界 自 性 空 ；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是 真 如 自 性 即 非 自 性 ， 是 法 界 乃 至 不 思 议 界 自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性 亦 非 自 性 ， 若 非 自 性 即 是 精 进 波 罗 蜜 多 。 于 此
jīng jìn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
精 进 波 罗 蜜 多 ， 真 如 不 可 得 ， 彼 乐 与 苦 亦 不 可 得 ；
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
法 界 乃 至 不 思 议 界 皆 不 可 得 ， 彼 乐 与 苦 亦 不 可 得 。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě dé hé kuàng yǒu
所 以 者 何 ？ 此 中 尚 无 真 如 等 可 得 ， 何 况 有
bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó
彼 乐 之 与 苦 ！ 汝 若 能 修 如 是 精 进 ， 是 修 精 进 波 罗
mì duō
蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng
不 应 观 真 如 若 我 若 无 我 ， 不 应 观 法 界 、 法 性 、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不 虚 妄 性 、 不 变 异 性 、 平 等 性 、 离 生 性 、 法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ
定、法住、实际、虚空界、不思議界若我若无我。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何以故？真如真如自性空，法界、法性、不虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法住、实际、虚空界、不思議界法界乃至不思議

jiè zì xìng kōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不

sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
思議界自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜

duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此精进波罗蜜多，真如不可得，彼我无我

yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼我无

wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě
我亦不可得。所以者何？此中 尚无真如等可

dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，

shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng
不应观 真如若净若不净，不应观 法界、法性、

bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng
定、法住、实际、虚空界、不思議界若净若不净。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何以故？真如真如自性空，法界、法性、不虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法住、实际、虚空界、不思議界法界乃至不思議

jiè zì xìng kōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不

sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì
思议界自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜
duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此精进波罗蜜多，真如不可得，彼净不净
yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ jìng bú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhēn rú děng kě
净亦不可得。所以者何？此中 尚 无真如等可
dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān kǔ
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观苦
shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān jí miè dào shèng dì
圣谛若常若无常，不应观集、灭、道圣谛
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng
若常若无常。何以故？苦圣谛苦圣谛自性
kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此
jīng jìn bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
精进波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼常无常亦
bù kě dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
不可得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú kǔ shèng dì děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚 无苦圣谛等可

dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何 况 有彼 常 与无 常！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jí miè dào shèng
不应观苦圣谛若乐若苦，不应观集、灭、道圣
dì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìngkōng
谛若乐若苦。何以故？苦圣谛苦圣谛自性空，
jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng shì kǔ
集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；是苦
shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì xìng yì
圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn
非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进
bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼乐与苦亦不可得；
jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
集、灭、道圣谛皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú kǔ shèng dì děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，是修精进波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jí miè dào
不应观苦圣谛若我若无我，不应观集、灭、道
shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若我若无我。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìngkōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此

jīng jìn bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
精进波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼我无我亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，是修
jīng jìn bō luó mì duō
精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān jí miè dào
不应观苦圣谛若净若不净，不应观集、灭、道
shèng dì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若净若不净。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìng kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此
jīng jìn bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
精进波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼净不净亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是精进，是修
jīng jìn bō luó mì duō
精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān sì
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观四
jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑若常若无常，不应观四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
若常若无常。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此
jīng jìn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
精进波罗蜜多，四静虑不可得，彼常无常亦不
kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；四无量、四无色定皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ bù yīng guān sì wú liàng sì wú
不应观四静虑若乐若苦，不应观四无量、四无
sè dìng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
色定若乐若苦。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此
jīng jìn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
精进波罗蜜多，四静虑不可得，彼乐与苦亦不可

dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
得；四无量、四无色定皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě dé hé
可得。所以者何？此中 尚 无四静虑等可得，何
kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng
况 有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，是修精
jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān sì wú liàng sì
不应 观 四静虑若我若无我，不应 观 四无量、四
wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若我若无我。何以故？四静虑四静虑自性
kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性
kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色
dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
于此精进波罗蜜多，四静虑不可得，彼我无我亦
bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼我无我
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚 无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān sì jìng lǜ ruò jìng ruò bù jìng bù yīng guān sì wú liàng sì
不应 观 四静虑若净若不净，不应 观 四无量、四
wú sè dìng ruò jìng ruò bù jìng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若净若不净。何以故？四静虑四静虑自性
kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性

kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色
dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
于此精进波罗蜜多，四静虑不可得，彼净不净亦
bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼净不净
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān bā
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观八
jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
解脱若常若无常，不应观八胜处、九次第定、
shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
十遍处若常若无常。何以故？八解脱八解脱
zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng chù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé bā
蜜多，八解脱不可得，彼常无常亦不可得；八

shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ cháng wú
胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō
常亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì
不应观八解脱若乐若苦，不应观八胜处、九次
dì dìng shí biànchù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
第定、十遍处若乐若苦。何以故？八解脱八解脱
zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèngchù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé bā shèng
蜜多，八解脱不可得，彼乐与苦亦不可得；八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
处、九次第定、十遍处皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng kě dé hé
可得。所以者何？此中尚无八解脱等可得，何
kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng
况有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，是修精
jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若我若无我，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若我若无我。何以故？八解脱八

jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn
非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼我无我亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
我亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若净若不净，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若净若不净。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn
非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼净不净亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
净亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等

kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān sì
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观四
niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān sì zhèng duàn sì shén zú
念住若常若无常，不应观四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī ruò cháng ruò wú
五根、五力、七等觉支、八圣道支若常若无
cháng hé yǐ gù sì niàn zhù sì niàn zhù zì xìng kōng sì zhèng duàn
常。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng kōng shì sì niàn zhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗
mì duō sì niàn zhù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì
蜜多，四念住不可得，彼常无常亦不可得；四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
正断乃至八圣道支皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì niàn zhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是精进，是
xiū jīng jìn bō luó mì duō
修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì zhèngduàn sì
不应观四念住若乐若苦，不应观四正断、四

shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò lè
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若乐

ruò kǔ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
若苦。何以故？四念住四念住自性空，四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四

zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即

fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗

mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì zhèng
蜜多，四念住不可得，彼乐与苦亦不可得；四正

duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
断乃至八圣道支皆不可得，彼乐与苦亦不可得。

suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无四念住等可得，何况

yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，是修精进波

luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若我若无我，不应观四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若

wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
我若无我。何以故？四念住四念住自性空，四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住

zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng
亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精
jìn bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
进波罗蜜多，四念住不可得，彼我无我亦不可得；
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是精进，是修
jīng jìn bō luó mì duō
精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若净若不净，不应观四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若
jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
净若不净。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng
亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精
jìn bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
进波罗蜜多，四念住不可得，彼净不净亦不可得；
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是精进，是修

jīng jìn bō luó mì duō
精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān kōng
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观空
jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān wú xiàng wú yuàn jiě
解脱门若常若无常，不应观无相、无愿解
tuō mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
脱门若常若无常。何以故？空解脱门空解
tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
不可得，彼常无常亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与无常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若乐若苦，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
愿解脱门若乐若苦。何以故？空解脱门空解
tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě tuō
不可得，彼乐与苦亦不可得；无相、无愿解脱
mén jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
门皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
中 尚无空解脱门等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
苦！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观 空解脱门若我若无我，不应观 无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若我若无我。何以故？空解脱门空
jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无
yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，
shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性
jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，空解脱
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼我无我亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
此中 尚无空解脱门等可得，何况有彼我与

wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
无我！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若净若不净，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若净若不净。何以故？空解脱门空

jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，

shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性

jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，空解脱

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼净不净亦不可得；无相、无愿解

tuō mén jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼净与

bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
不净！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān wǔ
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观五

yǎn ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān liù shén tōng ruò cháng ruò wú
眼若常若无常，不应观六神通若常若无

cháng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shén tōng liù shén
常。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神

tōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì
通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此
jīng jìn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě
精进波罗蜜多，五眼不可得，彼常无常亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
得；六神通不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
以者何？此中尚无五眼等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō
常与无常！汝若能修如是精进，是修精进波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ bù yīngguān liù shéntōng ruò lè ruò
不应观五眼若乐若苦，不应观六神通若乐若
kǔ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù shéntōng
苦。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神通
zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì xìng
自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng
亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精
jìn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
进波罗蜜多，五眼不可得，彼乐与苦亦不可得；
liù shéntōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
六神通不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无五眼等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān liù shéntōng ruò wǒ
不应观五眼若我若无我，不应观六神通若我
ruò wú wǒ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若无我。何以故？五眼五眼自性空，六神通六

shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于
cǐ jīng jìn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
此精进波罗蜜多，五眼不可得，彼我无我亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼我无我亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú
何？此中 尚无五眼等可得，何况 有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
我！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān liù shéntōng ruò jìng
不应观五眼若净若不净，不应观六神通若净
ruò bú jìng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若不净。何以故？五眼五眼自性空，六神通六
shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于
cǐ jīng jìn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
此精进波罗蜜多，五眼不可得，彼净不净亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼净不净亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
何？此中 尚无五眼等可得，何况 有彼净与不
jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
净！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān fó
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观佛
shí lì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài
十力若常若无常，不应观四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng
常若无常。何以故？佛十力佛十力自性空，
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，佛十力不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
彼常无常亦不可得；四无所畏乃至十八佛不
gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
共法皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者
hé cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
何？此中尚无佛十力等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与无常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān fó shí lì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì
不应观佛十力若乐若苦，不应观四无所畏、四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng sì
法若乐若苦。何以故？佛十力佛十力自性空，四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，佛十力不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
彼乐与苦亦不可得；四无所畏乃至十八佛不共
fǎ jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
法皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
中尚无佛十力等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān fó shí lì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若我若无我，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若我若无我。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō fó shí lì bù
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼我无我亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
此 中 尚 无 佛 十 力 等 可 得，何 况 有 彼 我 与 无 我！

rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝 若 能 修 如 是 精 进，是 修 精 进 波 罗 蜜 多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复 作 是 言：‘汝 善 男 子 应 修 精 进 波 罗 蜜 多，

bù yīngguān fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不 应 观 佛 十 力 若 净 若 不 净，不 应 观 四 无 所 畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四 无 碍 解、大 慈、大 悲、大 喜、大 舍、十 八 佛 不

gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共 法 若 净 若 不 净。何 以 故？佛 十 力 佛 十 力 自 性

kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四 无 所 畏、四 无 碍 解、大 慈、大 悲、大 喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大 舍、十 八 佛 不 共 法 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共

fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法 自 性 空；是 佛 十 力 自 性 即 非 自 性，是 四 无 所 畏

nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃 至 十 八 佛 不 共 法 自 性 亦 非 自 性，若 非 自 性 即

shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō fó shí lì bù
是 精 进 波 罗 蜜 多。于 此 精 进 波 罗 蜜 多，佛 十 力 不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可 得，彼 净 不 净 亦 不 可 得；四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛

bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不 共 法 皆 不 可 得，彼 净 不 净 亦 不 可 得。所 以 者 何？

cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
此 中 尚 无 佛 十 力 等 可 得，何 况 有 彼 净 与 不 净！

rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝 若 能 修 如 是 精 进，是 修 精 进 波 罗 蜜 多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍 尸 迦，是 善 男 子、善 女 人 等 作 此 等 说，

shì wéixuānshuō zhēnzhèng jīng jìn bō luó mì duō
是 为 宣 说 真 正 精 进 波 罗 蜜 多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复 次，憍 尸 迦，若 善 男 子、善 女 人 等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为 发 无 上 菩 提 心 者 宣 说 精 进 波 罗 蜜 多，作 如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān wú
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观无
wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān héng zhù shě xìng ruò
忘失法若常若无常，不应观恒住舍性若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
常若无常。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō
非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé héng zhù
无忘失法不可得，彼常无常亦不可得；恒住
shě xìng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
舍性不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无无忘失法等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
与无常！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān héng zhù shě xìng
不应观无忘失法若乐若苦，不应观恒住舍性
ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì xìng
若乐若苦。何以故？无忘失法无忘失法自性
kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī fǎ
空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失法
zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō wú
自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，无
wàng shī fǎ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé héng zhù shě xìng
忘失法不可得，彼乐与苦亦不可得；恒住舍性
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
尚 无 无 忘 失 法 等 可 得 ， 何 况 有 彼 乐 之 与 苦 ！

rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝 若 能 修 如 是 精 进 ， 是 修 精 进 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“ 复 作 是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 精 进 波 罗 蜜 多 ，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān héng zhù shě
不 应 观 无 忘 失 法 若 我 若 无 我 ， 不 应 观 恒 住 舍

xìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性 若 我 若 无 我 。 何 以 故 ？ 无 忘 失 法 无 忘 失 法 自

xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性 空 ， 恒 住 舍 性 恒 住 舍 性 自 性 空 ； 是 无 忘 失

fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法 自 性 即 非 自 性 ， 是 恒 住 舍 性 自 性 亦 非 自 性 ， 若

fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō
非 自 性 即 是 精 进 波 罗 蜜 多 。 于 此 精 进 波 罗 蜜 多 ，

wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé héng zhù shě
无 忘 失 法 不 可 得 ， 彼 我 无 我 亦 不 可 得 ； 恒 住 舍

xìng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性 不 可 得 ， 彼 我 无 我 亦 不 可 得 。 所 以 者 何 ？ 此 中

shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
尚 无 无 忘 失 法 等 可 得 ， 何 况 有 彼 我 与 无 我 ！

rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝 若 能 修 如 是 精 进 ， 是 修 精 进 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“ 复 作 是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 精 进 波 罗 蜜 多 ，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān héng zhù shě
不 应 观 无 忘 失 法 若 净 若 不 净 ， 不 应 观 恒 住 舍

xìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性 若 净 若 不 净 。 何 以 故 ？ 无 忘 失 法 无 忘 失 法 自

xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性 空 ， 恒 住 舍 性 恒 住 舍 性 自 性 空 ； 是 无 忘 失

fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法 自 性 即 非 自 性 ， 是 恒 住 舍 性 自 性 亦 非 自 性 ， 若

fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō
非 自 性 即 是 精 进 波 罗 蜜 多 。 于 此 精 进 波 罗 蜜 多 ，

wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé héng zhù shě
无 忘 失 法 不 可 得 ， 彼 净 不 净 亦 不 可 得 ； 恒 住 舍

xìng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
尚 无 无 忘 失 法 等 可 得 ， 何 况 有 彼 净 与 不 净 ！
rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝 若 能 修 如 是 精 进 ， 是 修 精 进 波 罗 蜜 多 。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“ 憍 尸 迦 ， 是 善 男 子 、 善 女 人 等 作 此 等 说 ，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是 为 宣 说 真 正 精 进 波 罗 蜜 多 。

大般若波罗蜜多经卷第一百五十四

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí wǔ
大般若波罗蜜多经卷第一百五十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí sān
初分校量功德品第三十之五十三

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观一
qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智若常若无常，不应观道相智、一切相智
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
若常若无常。何以故？一切智一切智自性空，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；
shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于
cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
此精进波罗蜜多，一切智不可得，彼常无常亦
bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ cháng wú
不可得；道相智、一切相智皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切智
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè
不应观一切智若乐若苦，不应观道相智、一切
xiàng zhì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
相智若乐若苦。何以故？一切智一切智自性空，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；
shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于
cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
此精进波罗蜜多，一切智不可得，彼乐与苦亦不
kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
可得；道相智、一切相智皆不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无一切智等可
dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是精进，
shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若我若无我，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若我若无我。何以故？一切智一切智自
xìng kōng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìng kōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是精进波
luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切智不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
我无我亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切

zhì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是
jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若净若不净，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若净若不净。何以故？一切智一切智自
xìng kōng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìng kōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是精进波
luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切智不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
净不净亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是
jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观一
qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān yī qiè sān mó dì
切陀罗尼门若常若无常，不应观一切三摩地

mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
门若常若无常。何以故？一切陀罗尼门一切
tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门
zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是精进波
luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼常无常亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
一切陀罗尼门等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ bù yīng guān yī qiè sān
不应观一切陀罗尼门若乐若苦，不应观一切三
mó dì mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
摩地门若乐若苦。何以故？一切陀罗尼门一切
tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门
zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是精进波
luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼乐与苦亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切
tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng
陀罗尼门等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能

xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若我若无我，不应观一切

sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若我若无我。何以故？一切陀罗尼门

yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩

dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，

shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切陀罗尼

mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼我无我亦不可得；一切三摩地门不

kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚

wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼我与无我！

rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若净若不净，不应观一切

sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若净若不净。何以故？一切陀罗尼门

yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩

dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，

shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是

jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切陀罗尼

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼净不净亦不可得；一切三摩地门不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān yù
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观预
liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān yī lái xiàng yī
流向预流果若常若无常，不应观一来向一
lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
常若无常。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì
果不可得，彼常无常亦不可得；一来向乃至
ā luó hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
阿罗汉果皆不可得，彼常无常亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōngshàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
者何？此中尚无预流向等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō
常与无常！汝若能修如是精进，是修精进波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若乐若苦，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng yù
果若乐若苦。何以故？预流向预流果预流向预
liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ
流果自性空，一来向一来果、不还向不还果、
ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng
阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自性
kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái xiàng
空；是预流向预流果自性即非自性，是一来向
nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn
乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是精进
bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú guǒ bù
波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，预流向预流果不
kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
可得，彼乐与苦亦不可得；一来向乃至阿罗汉果
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ
尚无预流向等可得，何况有彼乐之与苦！汝
ruònéng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若我若无我，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若我若无我。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼我无我亦不可得；一来向乃至阿罗
hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú
此中尚无预流向等可得，何况有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
我！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bù jìng bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若净若不净，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò jìng ruò bù jìng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若净若不净。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼净不净亦不可得；一来向乃至阿罗

hànguǒ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
此中尚无预流向等可得，何况有彼净与不

jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
净！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观一

qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè dú jué
切独觉菩提若常若无常。何以故？一切独觉

pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué pú tí zì
菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩提自

xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ
性即非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此

jīng jìn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ cháng wú
精进波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼常无

cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉

pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè
不应观一切独觉菩提若乐若苦。何以故？一切

dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué pú
独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩

tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
提自性即非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ lè
于此精进波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
与苦亦不可得。所以者何？此中 尚 无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何 况 有彼乐之与苦！汝若能修如是
jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī
不应 观 一切独觉菩提若我若无我。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ wǒ
于此精进波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼我
wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
无我亦不可得。所以者何？此中 尚 无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是
jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī
不应 观 一切独觉菩提若净若不净。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是精进波罗蜜多。
yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ jìng
于此精进波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
不净亦不可得。所以者何？此中 尚 无一切独觉

pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是
jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
精进，是修精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè
切菩萨摩訶萨行若常若无常。何以故？一切
pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng shì yī
菩萨摩訶萨行一切菩萨摩訶萨行自性空，是一
qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng
切菩萨摩訶萨行自性即非自性，若非自性即是精
jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè pú sà mó hē
进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切菩萨摩訶
sà xíng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
萨行不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩訶萨行可得，何 况 有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō
常与无常！汝若能修如是精进，是修精进波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩訶萨行若乐若苦。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩訶萨行一切菩萨摩訶萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩訶萨行自性即非自性，若非自性即

shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè pú sà
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中 尚 无一切菩萨摩诃萨行可得，何 况 有彼
lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
乐之与苦！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
不应 观 一切菩萨摩诃萨行若我若无我。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè pú sà
是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中 尚 无一切菩萨摩诃萨行可得，何 况 有彼
wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
我与无我！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bù jìng hé yǐ gù
不应 观 一切菩萨摩诃萨行若净若不净。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō yī qiè pú sà
是精进波罗蜜多，于此精进波罗蜜多，一切菩萨

mó hē sà xíng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼

jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì
净与不净！汝若能修如是精进，是修精进波罗蜜

duō
多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjīng jìn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō bù yīngguānzhū
是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，不应观诸

fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù zhū
佛无上正等菩提若常若无常。何以故？诸

fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng
佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自性

kōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò
空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，若

fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì duō
非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜多，

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
诸佛无上正等菩提不可得，彼常无常亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等

pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，

bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观诸佛无上正等菩提若乐若苦。何以故？

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì
诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自
xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng
性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó mì
若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗蜜
duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
多，诸佛无上正等菩提不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若我若无我。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩
tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如
shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jīng jìn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修精进波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若净若不净。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩

tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jīng jìn bō luó mì duō yú cǐ jīng jìn bō luó
性，若非自性即是精进波罗蜜多。于此精进波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如
shì jīng jìn shì xiū jīng jìn bō luó mì duō
是精进，是修精进波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjīng jìn bō luó mì duō
是为宣说真正精进波罗蜜多。”

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhūshànnán
时，天帝释复白佛言：“世尊！云何诸善男
zǐ shàn nǚ rén děng shuō wú suǒ dé ān rěn bō luó mì duō míngshuō
子、善女人等，说无所得安忍波罗蜜多名说
zhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
真正安忍波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等，为
fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú shì
发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如是
yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguān sè ruò
言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观色若
cháng ruò wú cháng bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò
常若无常，不应观受、想、行、识若常若
wú cháng hé yǐ gù sè sè zì xìngkōng shòu xiǎng xíng shí
无常。何以故？色色自性空，受、想、行、识
shòu xiǎng xíng shí zì xìngkōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，
shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè bù kě dé
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色不可得，

bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě
彼 常 无 常 亦 不 可 得； 受、 想、 行、 识 皆 不 可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得， 彼 常 无 常 亦 不 可 得。 所 以 者 何？ 此 中 尚
wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
无 色 等 可 得， 何 况 有 彼 常 与 无 常！ 汝 若 能
xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
修 如 是 安 忍， 是 修 安 忍 波 罗 蜜 多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“ 复 作 是 言： ‘ 汝 善 男 子 应 修 安 忍 波 罗 蜜 多，
bù yīng guān sè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí ruò
不 应 观 色 若 乐 若 苦， 不 应 观 受、 想、 行、 识 若
lè ruò kǔ hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng xíng
乐 若 苦。 何 以 故？ 色 色 自 性 空， 受、 想、 行、
shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
识 受、 想、 行、 识 自 性 空； 是 色 自 性 即 非 自 性，
shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是 受、 想、 行、 识 自 性 亦 非 自 性， 若 非 自 性 即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè bù kě dé
是 安 忍 波 罗 蜜 多。 于 此 安 忍 波 罗 蜜 多， 色 不 可 得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě dé
彼 乐 与 苦 亦 不 可 得； 受、 想、 行、 识 皆 不 可 得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sè
彼 乐 与 苦 亦 不 可 得。 所 以 者 何？ 此 中 尚 无 色
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān
等 可 得， 何 况 有 彼 乐 之 与 苦！ 汝 若 能 修 如 是 安
rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
忍， 是 修 安 忍 波 罗 蜜 多。 ’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“ 复 作 是 言： ‘ 汝 善 男 子 应 修 安 忍 波 罗 蜜 多，
bù yīng guān sè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí
不 应 观 色 若 我 若 无 我， 不 应 观 受、 想、 行、 识
ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng
若 我 若 无 我。 何 以 故？ 色 色 自 性 空， 受、 想、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi
行、 识 受、 想、 行、 识 自 性 空； 是 色 自 性 即 非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自 性， 是 受、 想、 行、 识 自 性 亦 非 自 性， 若 非

zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè
自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼我无我亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng
尚无色等可得，何况有彼我与无我！汝若能
xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān sè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí
不应观色若净若不净，不应观受、想、行、识
ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng
若净若不净。何以故？色色自性空，受、想、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi
行、识受、想、行、识自性空；是色自性即非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè
自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼净不净亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng
尚无色等可得，何况有彼净与不净！汝若能
xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguānyǎn
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观眼
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì
处若常若无常，不应观耳、鼻、舌、身、意
chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìng kōng
处若常若无常。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìng kōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。
yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
于此安忍波罗蜜多，眼处不可得，彼常无常亦
bù kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ cháng
不可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yǎnchù
无常亦不可得。所以者何？此中尚无眼处
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānyǎnchù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān ěr bí shé shēn
不应观眼处若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、
yì chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìng kōng ěr
意处若乐若苦。何以故？眼处眼处自性空，耳、
bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì xìng kōng
鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自性空；
shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn yì chù
是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、意处
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于
cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
此安忍波罗蜜多，眼处不可得，彼乐与苦亦不可
dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼乐与苦

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě dé
亦不可得。所以者何？此中 尚无眼处等可得，
hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū
何 况 有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，是修
ān rěn bō luó mì duō
安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānyǎnchù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí shé
不应 观眼处若我若无我，不应 观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yǎnchùyǎnchù zì xìngkōng
身、意处若我若无我。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。
yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
于此安忍波罗蜜多，眼处不可得，彼我无我亦不
kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
我亦不可得。所以者何？此中 尚无眼处等可
dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn
得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānyǎnchù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān ěr bí shé
不应 观眼处若净若不净，不应 观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yǎnchùyǎnchù zì xìngkōng
身、意处若净若不净。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、

yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。

yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
于此安忍波罗蜜多，眼处不可得，彼净不净亦不

kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼净不

jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可

de hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是安忍，

shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguān sè
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观色

chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù
处若常若无常，不应观声、香、味、触、

fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
法处若常若无常。何以故？色处色处自性空，

shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法

chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、

wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色处不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē
常无常亦不可得；声、香、味、触、法处皆

bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
中 尚 无色处等可得，何 况 有彼 常 与无 常！

rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝 若 能 修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān sè chùruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应 观 色处若乐若苦，不应 观 声、香、味、

chù fǎ chùruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若乐若苦。何以故？色处色处自性空，

shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处 声、香、味、触、法

chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是 声、香、

wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色处不可得，彼

lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
乐与苦亦不可得；声、香、味、触、法处皆不

kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此 中 尚

wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何 况 有彼乐之与苦！汝若能修

rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān sè chùruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应 观 色处若我若无我，不应 观 声、香、味、

chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若我若无我。何以故？色处色处自性空，

shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处 声、香、味、触、法

chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是 声、香、

wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色处不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
我无我亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼我与无我！汝若能修
rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān sè chùruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若净若不净，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若净若不净。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是安忍
bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，色处不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
净不净亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼净与不净！汝若能修
rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí liù 大般若波罗蜜多经卷第一百五十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí sì 初分校量功德品第三十之五十四

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān yǎn
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观眼
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù
界若常若无常，不应观色界、眼识界及眼触、
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
yǎn jiè yǎn jiè zì xìng kōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为
yuán suǒ shēng zhū shòu sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自
xìng kōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为
yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是安忍
bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，眼界不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng
常无常亦不可得；色界乃至眼触为缘所生
zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无眼界等可得，何况有彼常与无
cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí
不应观眼界若乐若苦，不应观色界、眼识界及

yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为

yuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自

xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，眼界不可得，彼

lè yǔ kǔ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸受

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无眼界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若

néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若我若无我，不应观色界、眼识界

jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸

shòu zì xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼我无我亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānyǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若净若不净，不应观色界、眼识界
jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼净不净亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼净与不净！汝
ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“僬尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguān ěr
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观耳
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
界若常若无常，不应观声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
耳触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
得，彼常无常亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
所生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
以者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō
常与无常！汝若能修如是安忍，是修安忍波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān ěr jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān shēng jiè ěr shí jiè jí
不应观耳界若乐若苦，不应观声界、耳识界及
ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
得，彼乐与苦亦不可得；声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
生诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者
hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
何？此中尚无耳界等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
苦！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若我若无我，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生
zhū shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃
zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō ěr jiè bù
即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，耳界不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
可得，彼我无我亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼我与

wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
无我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīng guān ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若净若不净，不应观声界、耳识界

jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若净若不净。何以

gù ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生

zhū shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃

zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性

jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō ěr jiè bù
即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，耳界不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
可得，彼净不净亦不可得；声界乃至耳触为缘

suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼净与

bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
不净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān bí
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观鼻

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
界若常若无常，不应观香界、鼻识界及鼻触、

bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruòcháng ruò wú cháng hé yǐ gù
鼻触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受

zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，鼻界不可得，

bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒ
彼常无常亦不可得；香界乃至鼻触为缘所
shēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与无常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān bí jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānxiāng jiè bí shí jiè jí
不应观鼻界若乐若苦，不应观香界、鼻识界及
bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
鼻触、鼻触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受

zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，鼻界不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；香界乃至鼻触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无鼻界等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīng guān bí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè
不应观鼻界若我若无我，不应观香界、鼻识界

jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生

zhū shòu zì xìng kōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃

zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性

jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō bí jiè bù
即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，鼻界不

kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán
可得，彼我无我亦不可得；香界乃至鼻触为缘

suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼我与

wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
无我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīng guān bí jiè ruò jìng ruò bù jìng bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè
不应观鼻界若净若不净，不应观香界、鼻识界

jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bù jìng hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若净若不净。何以

gù bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生
zhū shòu zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃
zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō bí jiè bù
即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，鼻界不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán
可得，彼净不净亦不可得；香界乃至鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼净与
bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
不净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān shé
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观舌
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
界若常若无常，不应观味界、舌识界及舌触、
shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自
xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，舌界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒshēng
常无常亦不可得；味界乃至舌触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无舌界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānshé jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè jí
不应观舌界若乐若苦，不应观味界、舌识界及

shé chù shé chù wéi yuánsuǒshēngzhūshòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìng kōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自

xìng kōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，舌界不可得，彼

lè yǔ kǔ yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸受

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无舌界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若

néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānshé jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè
不应观舌界若我若无我，不应观味界、舌识界
jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuwèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，舌界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼我无我亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无舌界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānshé jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè
不应观舌界若净若不净，不应观味界、舌识界
jí shé chù shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuwèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，舌界不可得，

bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无舌界等可得，何况有彼净与不净！汝
ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān shēn
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观身
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
界若常若无常，不应观触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
身触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，身界不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
彼常无常亦不可得；触界乃至身触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与无 常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān shēn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí
不应观身界若乐若苦，不应观触界、身识界及
shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
身触、身触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，身界不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；触界乃至身触为缘所生
zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无身界等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè
不应观身界若我若无我，不应观触界、身识界
jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生

zhūshòu zì xìngkōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃
zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shēn jiè
性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuán
不可得，彼我无我亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼我
yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与无我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānshēn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānchù jiè shēn shí jiè
不应观身界若净若不净，不应观触界、身识界
jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù shēn jiè shēn jiè zì xìngkōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、
shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuchù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃
zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō shēn jiè
性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuán
不可得，彼净不净亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼净

yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与不净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān yì
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观意
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
界若常若无常，不应观法界、意识界及意触、
yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi
意界意界自性空，法界、意识界及意触、意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸受自

xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是安忍

bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，意界不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng
常无常亦不可得；法界乃至意触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无意界等可得，何况有彼常与无
cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān yì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí
不应观 眼界若乐若苦， 不应观 法界、意识界及
yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
意触、意触为缘所生 诸受若乐若苦。何以故？
yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi
眼界眼界自性空， 法界、意识界及意触、意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生 诸受法界乃至意触为缘所生 诸受自
xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意触为
yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
缘所生 诸受自性亦非自性，若非自性即是安忍
bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多， 眼界不可得， 彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
乐与苦亦不可得；法界乃至意触为缘所生 诸受
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得， 彼乐与苦亦不可得。所以者何？ 此 中
shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚 无眼界等可得， 何 况 有彼乐之与苦！ 汝若
néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
能修如是安忍， 是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè
不应观 眼界若我若无我， 不应观 法界、意识界
jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及意触、意触为缘所生 诸受若我若无我。何以
gù yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故？ 眼界眼界自性空， 法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生 诸受法界乃至意触为缘所生 诸
shòu zì xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生 诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多， 眼界不可得，

bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼我无我亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无意界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān fǎ jiè yì shí jiè
不应观意界若净若不净，不应观法界、意识界
jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及意触、意触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故？意界意界自性空，法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，意界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无意界等可得，何况有彼净与不净！汝
ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān dì
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观地
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān shuǐ huǒ fēng kōng shí
界若常若无常，不应观水、火、风、空、识
jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìng kōng
界若常若无常。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìng kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗
mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ cháng
蜜多。于此安忍波罗蜜多，地界不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě
无常亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú dì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无地界等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān dì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān shuǐ huǒ fēng kōng
不应观地界若乐若苦，不应观水、火、风、空、
shí jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìng kōng shuǐ
识界若乐若苦。何以故？地界地界自性空，水、
huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zì xìng
火、风、空、识界水、火、风、空、识界自性
kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng kōng
空；是地界自性即非自性，是水、火、风、空、
shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
识界自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。
yú cǐ ān rěn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
于此安忍波罗蜜多，地界不可得，彼乐与苦亦不

kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ
可得；水、火、风、空、识界皆不可得，彼乐与
kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè děng kě
苦亦不可得。所以者何？此中尚无地界等可
dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若我若无我，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若我若无我。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗
mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ wǒ wú
蜜多。于此安忍波罗蜜多，地界不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
我亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无地界
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān
等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是安
rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若净若不净，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若净若不净。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界

zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗
mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ jìng bú
蜜多。于此安忍波罗蜜多，地界不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
净亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无地界
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān
等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是安
rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
忍，是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān wú
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观无
míng ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xíng shí míng sè liù chù
明若常若无常，不应观行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìngkōng xíng
常若无常。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜

duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此安忍波罗蜜多，无明不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě
常亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú wú míngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无无明等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān wú míng ruò lè ruò kǔ bù yīngguān xíng shí míng sè
不应观无明若乐若苦，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
忧恼若乐若苦。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此安忍波罗蜜多，无明不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú wú míng
乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān
等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是安
rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān xíng shí míng sè
不应观无明若我若无我，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
忧愁若我若无我。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧愁行乃至老死愁叹苦忧愁自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
苦忧愁自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此安忍波罗蜜多，无明不可得，彼我无我
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧愁皆不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
我无我亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān
等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是安
rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān wú míng ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān xíng shí míng sè
不应观无明若净若不净，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
忧愁若净若不净。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧愁行乃至老死愁叹苦忧愁自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹

kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
苦 忧 恼 自 性 亦 非 自 性， 若 非 自 性 即 是 安 忍 波 罗 蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。 于 此 安 忍 波 罗 蜜 多， 无 明 不 可 得， 彼 净 不 净
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦 不 可 得； 行 乃 至 老 死 愁 叹 苦 忧 恼 皆 不 可 得， 彼
jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
净 不 净 亦 不 可 得。 所 以 者 何？ 此 中 尚 无 无 明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān
等 可 得， 何 况 有 彼 净 与 不 净！ 汝 若 能 修 如 是 安
rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
忍， 是 修 安 忍 波 罗 蜜 多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“ 憍 尸 迦， 是 善 男 子、 善 女 人 等 作 此 等 说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是 为 宣 说 真 正 安 忍 波 罗 蜜 多。

大般若波罗蜜多经卷第一百五十六

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí qī 大般若波罗蜜多经卷第一百五十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí wǔ 初分校量功德品第三十之五十五

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān bù
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观布
shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān jìng jiè ān rěn
施波罗蜜多若常若无常，不应观净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多若常若无常。何以
gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng jiè
故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì bō rě
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至般若
bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí fēi zì
波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即非自
xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng ruò
性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō
非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，
bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé jìng
布施波罗蜜多不可得，彼常无常亦不可得；净
jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bù shī bō luó mì duō
不可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若乐若苦，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ hé
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若乐若苦。何
yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìngkōng jìng
以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至
bō rě bō luó mì duō zì xìngkōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí
般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即
fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng
非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì
若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜
duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
多，布施波罗蜜多不可得，彼乐与苦亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duō děng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若我若无我，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我。
hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìngkōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃

zhì bō rě bō luó mì duō zì xìngkōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性
jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼我无我亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若净若不净，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若净若不净。
hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìngkōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duō zì xìngkōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性
jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼净不净亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等

kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān nèi
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观内
kōng ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān wài kōng nèi wài kōng kōng
空若常若无常，不应观外空、内外空、空
kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng
空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟
kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng
空、无际空、散空、无变异空、本性空、自相
kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng
空、共相空、一切法空、不可得空、无性空、
zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
自性空、无性自性空若常若无常。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wài kōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜

duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō nèikōng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此安忍波罗蜜多，内空不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé
常亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
nèikōng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
内空等可得，何况有彼常与无常！汝若能
xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān nèikōng ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若乐若苦，不应观外空、内外空、
kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若乐若苦。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此安忍波罗蜜多，内空不可得，彼乐与苦

yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ lè
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
与苦亦不可得。所以者何？此中 尚 无内空 等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何 况 有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若我若无我，不应观外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若我若无我。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wàikōng nèi wàikōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此安忍波罗蜜多，内空不可得，彼我无我
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng jiē bù kě dé bǐ wǒ
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼我

wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú nèi kōngděng
无我亦不可得。所以者何？此中 尚无内空等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若净若不净，不应观外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若净若不净。何以故？

nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wàikōng nèi wàikōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自

xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此安忍波罗蜜多，内空不可得，彼净不净
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng jiē bù kě dé bǐ jìng
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú nèi kōngděng
不净亦不可得。所以者何？此中 尚无内空等

kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān zhēn
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观真
rú ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
如若常若无常，不应观法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
实际、虚空界、不思議界若常若无常。何以
gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故？真如真如自性空，法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìng kōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此
ān rěn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
安忍波罗蜜多，真如不可得，彼常无常亦不
kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě dé
亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可得，
hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是安忍，是

xiū ān rěn bō luó mì duō

修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānzhēn rú ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng bù
不应观真如若乐若苦，不应观法界、法性、不

xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ
法住、实际、虚空界、不思議界若乐若苦。何以

gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故？真如真如自性空，法界、法性、不虚妄性、

bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实

jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìng kōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；

shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自

xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此

ān rěn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
安忍波罗蜜多，真如不可得，彼乐与苦亦不可得；

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
法界乃至不思議界皆不可得，彼乐与苦亦不可得。

suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě dé hé kuàng yǒu
所以者何？此中尚无真如等可得，何况有

bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó
彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗

mì duō
蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānzhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng
不应观真如若我若无我，不应观法界、法性、

bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ
定、法住、实际、虚空界、不思議界若我若无我。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何以故？真如真如自性空，法界、法性、不虚
wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法住、实际、虚空界、不思議界法界乃至不思議
jiè zì xìng kōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不
sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
思議界自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜
duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此安忍波罗蜜多，真如不可得，彼我无我
yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě
我亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可
dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīng guān zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng
不应观真如若净若不净，不应观法界、法性、
bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng
定、法住、实际、虚空界、不思議界若净若不净。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何以故？真如真如自性空，法界、法性、不虚
wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法住、实际、虚空界、不思議界法界乃至不思議
jiè zì xìng kōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不
sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì
思議界自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜

duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此安忍波罗蜜多，真如不可得，彼净不净
yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ jìng bú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可
dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān kǔ
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观苦
shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān jí miè dào shèng dì
圣谛若常若无常，不应观集、灭、道圣谛
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng
若常若无常。何以故？苦圣谛苦圣谛自性
kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此

ān rěn bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
安忍波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼常无常亦
bù kě dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
不可得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是安忍，

shì xiū ān rěn bō luó mì duō

是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jí miè dào shèng
不应观苦圣谛若乐若苦，不应观集、灭、道圣

dì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìngkōng
谛若乐若苦。何以故？苦圣谛苦圣谛自性空，

jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng shì kǔ
集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；是苦

shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì xìng yì
圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自性亦

fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn
非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍

bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼乐与苦亦不可得；

jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
集、灭、道圣谛皆不可得，彼乐与苦亦不可得。

suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，何况

yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，是修安忍波

luó mì duō

罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jí miè dào
不应观苦圣谛若我若无我，不应观集、灭、道

shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若我若无我。何以故？苦圣谛苦圣谛自

xìngkōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；

shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自

xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此

ān rěn bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
安忍波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼我无我亦不可

dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是安忍，是修
ān rěn bō luó mì duō
安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān jí miè dào
不应观苦圣谛若净若不净，不应观集、灭、道
shèng dì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若净若不净。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìng kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此
ān rěn bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
安忍波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼净不净亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是安忍，是修
ān rěn bō luó mì duō
安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguān sì
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观四
jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑若常若无常，不应观四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
若常若无常。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此
ān rěn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
安忍波罗蜜多，四静虑不可得，彼常无常亦不
kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；四无量、四无色定皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì wú liàng sì wú
不应观四静虑若乐若苦，不应观四无量、四无
sè dìng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
色定若乐若苦。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此
ān rěn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
安忍波罗蜜多，四静虑不可得，彼乐与苦亦不可
dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
得；四无量、四无色定皆不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě dé hé
可得。所以者何？此中 尚 无四静虑等可得，何
kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān
况 有彼乐之与苦！汝若 能 修如是安忍，是修安
rěn bō luó mì duō
忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善 男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú liàng sì
不应 观 四静虑若我若无我，不应 观 四无量、四
wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若我若无我。何以故？四静虑四静虑自性
kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性
kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色
dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。
yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
于此安忍波罗蜜多，四静虑不可得，彼我无我亦
bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼我无我
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚 无四静虑等可
dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn
得，何 况 有彼我与无我！汝若 能 修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善 男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú liàng sì
不应 观 四静虑若净若不净，不应 观 四无量、四
wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若净若不净。何以故？四静虑四静虑自性
kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性
kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色

dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。

yú cǐ ān rěn bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
于此安忍波罗蜜多，四静虑不可得，彼净不净亦

bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼净不净

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可

de hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是安忍，

shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān bā
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观八

jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
解脱若常若无常，不应观八胜处、九次第定、

shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
十遍处若常若无常。何以故？八解脱八解脱

zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng chù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自

xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗

mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé bā
蜜多，八解脱不可得，彼常无常亦不可得；八

shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù jiē bù kě dé bǐ cháng wú
胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼常无

cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō
常亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì
不应观八解脱若乐若苦，不应观八胜处、九次
dì dìng shí biànchù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
第定、十遍处若乐若苦。何以故？八解脱八解脱
zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèngchù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé bā shèng
蜜多，八解脱不可得，彼乐与苦亦不可得；八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
处、九次第定、十遍处皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng kě dé hé
可得。所以者何？此中尚无八解脱等可得，何
kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān
况有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，是修安
rěn bō luó mì duō
忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若我若无我，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若我若无我。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn
非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼我无我亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
我亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是安忍，
shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若净若不净，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若净若不净。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn
非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼净不净亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
净亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是安忍，

shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān sì
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观四
niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān sì zhèng duàn sì shén zú
念住若常若无常，不应观四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī ruò cháng ruò wú
五根、五力、七等觉支、八圣道支若常若无
cháng hé yǐ gù sì niàn zhù sì niàn zhù zì xìng kōng sì zhèng duàn
常。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng kōng shì sì niàn zhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō sì niàn zhù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì
蜜多，四念住不可得，彼常无常亦不可得；四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
正断乃至八圣道支皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì niàn zhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是安忍，是
xiū ān rěn bō luó mì duō
修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì zhèngduàn sì
不应观四念住若乐若苦，不应观四正断、四
shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò lè
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若乐
ruò kǔ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
若苦。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì zhèng
蜜多，四念住不可得，彼乐与苦亦不可得；四正
duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
断乃至八圣道支皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无四念住等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，是修安忍波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若我若无我，不应观四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若
wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
我若无我。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性

yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān
亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安
rěn bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
忍波罗蜜多，四念住不可得，彼我无我亦不可得；
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhùděng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是安忍，是修
ān rěn bō luó mì duō
安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若净若不净，不应观四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若
jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
净若不净。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān
亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安
rěn bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
忍波罗蜜多，四念住不可得，彼净不净亦不可得；
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhùděng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是安忍，是修
ān rěn bō luó mì duō
安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngzuò cǐ dēngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguānkōng
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观空

jiě tuōménruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě
解脱门若常若无常，不应观无相、无愿解

tuōménruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kōng jiě tuōménkōng jiě
脱门若常若无常。何以故？空解脱门空解

tuōmén zì xìngkōng wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿

jiě tuōmén zì xìngkōng shì kōng jiě tuōmén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是

wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即

shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō kōng jiě tuōmén
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，空解脱门

bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
不可得，彼常无常亦不可得；无相、无愿解

tuōmén jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú kōng jiě tuōménděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与无常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜

duō。
多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānkōng jiě tuōménruò lè ruò kǔ bù yīngguān wú xiàng wú
不应观空解脱门若乐若苦，不应观无相、无

yuàn jiě tuōménruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kōng jiě tuōménkōng jiě
愿解脱门若乐若苦。何以故？空解脱门空解

tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě tuō
不可得，彼乐与苦亦不可得；无相、无愿解脱
mén jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
门皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
中尚无空解脱门等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
苦！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若我若无我，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若我若无我。何以故？空解脱门空
jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无
yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，
shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性
jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，空解脱
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼我无我亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
无我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguānkōng jiě tuōmén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān wú xiàng wú
不应观空解脱门若净若不净，不应观无相、无

yuàn jiě tuōmén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kōng jiě tuōmén kōng
愿解脱门若净若不净。何以故？空解脱门空

jiě tuōmén zì xìngkōng wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuōmén zì xìngkōng shì kōng jiě tuōmén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，

shì wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性

jī shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，空解脱

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼净不净亦不可得；无相、无愿解

tuōmén jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú kōng jiě tuōménděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼净与

bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
不净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百五十七

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí bā 大般若波罗蜜多经卷第一百五十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí liù 初分校量功德品第三十之五十六

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān wǔ
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观五
yǎn ruò cháng ruò mó cháng bù yīng guān liù shén tōng ruò cháng ruò wú
眼若常若无常，不应观六神通若常若无
cháng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shén tōng liù shén
常。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神
tōng zì xìng kōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shén tōng zì
通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此
ān rěn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě
安忍波罗蜜多，五眼不可得，彼常无常亦不可
dé liù shén tōng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
得；六神通不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wǔ yǎn děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
以者何？此中尚无五眼等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō
常与无常！汝若能修如是安忍，是修安忍波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ bù yīng guān liù shén tōng ruò lè ruò
不应观五眼若乐若苦，不应观六神通若乐若

kǔ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shéntōng liù shéntōng
苦。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神通
zì xìng kōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì xìng
自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān
亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安
rěn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
忍波罗蜜多，五眼不可得，彼乐与苦亦不可得；
liù shéntōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
六神通不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú wǔ yǎn děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中 尚无五眼等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān liù shéntōng ruò wǒ
不应观五眼若我若无我，不应观六神通若我
ruò wú wǒ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shéntōng liù
若无我。何以故？五眼五眼自性空，六神通六
shéntōng zì xìng kōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于
cǐ ān rěn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
此安忍波罗蜜多，五眼不可得，彼我无我亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼我无我亦不可得。所以者
hé cǐ zhōng shàng wú wǔ yǎn děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú
何？此中 尚无五眼等可得，何况有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān liù shéntōng ruò jìng
不应观五眼若净若不净，不应观六神通若净
ruò bú jìng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shéntōng liù
若不净。何以故？五眼五眼自性空，六神通六

shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于
cǐ ān rěn bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
此安忍波罗蜜多，五眼不可得，彼净不净亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼净不净亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
何？此中尚无五眼等可得，何况有彼净与不
jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguān fó
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观佛
shí lì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài
十力若常若无常，不应观四无所畏、四无碍
jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìngkōng
常若无常。何以故？佛十力佛十力自性空，
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是安忍
bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，佛十力不可得，

bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
彼 常 无 常 亦 不 可 得； 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不
gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
共 法 皆 不 可 得。 彼 常 无 常 亦 不 可 得。 所 以 者
hé cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
何？ 此 中 尚 无 佛 十 力 等 可 得， 何 况 有 彼 常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与 无 常！ 汝 若 能 修 如 是 安 忍， 是 修 安 忍 波 罗 蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān fó shí lì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì
不 应 观 佛 十 力 若 乐 若 苦， 不 应 观 四 无 所 畏、 四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无 碍 解、 大 慈、 大 悲、 大 喜、 大 舍、 十 八 佛 不 共
fǎ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng sì
法 若 乐 若 苦。 何 以 故？ 佛 十 力 佛 十 力 自 性 空， 四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无 所 畏、 四 无 碍 解、 大 慈、 大 悲、 大 喜、 大 舍、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十 八 佛 不 共 法 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共 法 自 性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空； 是 佛 十 力 自 性 即 非 自 性， 是 四 无 所 畏 乃 至 十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
八 佛 不 共 法 自 性 亦 非 自 性， 若 非 自 性 即 是 安 忍
bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波 罗 蜜 多。 于 此 安 忍 波 罗 蜜 多， 佛 十 力 不 可 得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
彼 乐 与 苦 亦 不 可 得； 四 无 所 畏 乃 至 十 八 佛 不 共
fǎ jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
法 皆 不 可 得， 彼 乐 与 苦 亦 不 可 得。 所 以 者 何？ 此
zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
中 尚 无 佛 十 力 等 可 得， 何 况 有 彼 乐 之 与 苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝 若 能 修 如 是 安 忍， 是 修 安 忍 波 罗 蜜 多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān fó shí lì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若我若无我，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若我若无我。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō fó shí lì bù
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼我无我亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
此中尚无佛十力等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若净若不净，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若净若不净。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏

nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō fó shí lì bù
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼净不净亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
此中尚无佛十力等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān wú
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观无
wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān héng zhù shě xìng ruò
忘失法若常若无常，不应观恒住舍性若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
常若无常。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō
非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé héng zhù
无忘失法不可得，彼常无常亦不可得；恒住
shě xìng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
舍性不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无无忘失法等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
与无 常！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīng guān héng zhù shě xìng
不应观无忘失法若乐若苦，不应观恒住舍性
ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì xìng
若乐若苦。何以故？无忘失法无忘失法自性
kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī fǎ
空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失法
zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō wú
自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，无
wàng shī fǎ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé héng zhù shě xìng
忘失法不可得，彼乐与苦亦不可得；恒住舍性
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
尚无忘失法等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān héng zhù shě
不应观无忘失法若我若无我，不应观恒住舍
xìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若我若无我。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō
非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé héng zhù shě
无忘失法不可得，彼我无我亦不可得；恒住舍

xìng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
尚无无忘失法等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān héng zhù shě
不应观无忘失法若净若不净，不应观恒住舍
xìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若净若不净。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héng zhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō
非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé héng zhù shě
无忘失法不可得，彼净不净亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
尚无无忘失法等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观一
qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智若常若无常，不应观道相智、一切相智

ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
若 常 若无 常 。何以故？一切智一切智自性空，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道 相 智、一切 相 智道 相 智、一切 相 智自性空；
shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道 相 智、一切 相 智
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于
cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
此安忍波罗蜜多，一切智不可得，彼 常 无 常 亦
bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ cháng wú
不可得；道 相 智、一切 相 智皆不可得，彼 常 无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì
常 亦不可得。所以者何？此 中 尚 无一切智
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何 况 有彼 常 与无 常 ！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善 男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān dào xiàng zhì yī qiè
不应 观 一切智若乐若苦，不应 观 道 相 智、一切
xiàng zhì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
相 智若乐若苦。何以故？一切智一切智自性空，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道 相 智、一切 相 智道 相 智、一切 相 智自性空；
shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道 相 智、一切 相 智
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于
cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
此安忍波罗蜜多，一切智不可得，彼乐与苦亦不
kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
可得；道 相 智、一切 相 智皆不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì děng kě
亦不可得。所以者何？此 中 尚 无一切智 等可
dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn
得，何 况 有彼乐之与苦！汝若能修如是安忍，

shì xiū ān rěn bō luó mì duō

是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguāndàoxiàng zhì yī
不应观一切智若我若无我，不应观道相智、一

qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若我若无我。何以故？一切智一切智自

xìngkōng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智

zì xìngkōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dàoxiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、

yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是安忍波

luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切智不可得，彼

wǒ wú wǒ yì bù kě dé dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
我无我亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，

bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切

zhì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是

ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguāndàoxiàng zhì yī
不应观一切智若净若不净，不应观道相智、一

qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若净若不净。何以故？一切智一切智自

xìngkōng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智

zì xìngkōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dàoxiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、

yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是安忍波

luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切智不可得，彼

jìng bú jìng yì bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
净不净亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是
ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观一
qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān yī qiè sān mó dì
切陀罗尼门若常若无常，不应观一切三摩地
mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
门若常若无常。何以故？一切陀罗尼门一切
tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门
zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是安忍波
luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼常无常亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
一切陀罗尼门等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī qiè sān
不应观一切陀罗尼门若乐若苦，不应观一切三

mó dì mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
摩地门若乐若苦。何以故？一切陀罗尼门一切

tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门

zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切

sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是安忍波

luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切陀罗尼门不可

dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼乐与苦亦不可得；一切三摩地门不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切

tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng
陀罗尼门等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能

xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若我若无我，不应观一切

sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若我若无我。何以故？一切陀罗尼门

yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩

dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，

shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是

ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切陀罗尼

mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼我无我亦不可得；一切三摩地门不

kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚
wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若净若不净，不应观一切
sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若净若不净。何以故？一切陀罗尼门
yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩
dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，
shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切陀罗尼
mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼净不净亦不可得；一切三摩地门不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān yù
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观预

liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān yī lái xiàng yī
流向预流果若常若无常，不应观一来向一
lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ ruò
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
常若无常。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì
果不可得，彼常无常亦不可得；一来向乃至
ā luó hànguǒ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
阿罗汉果皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
者何？此中尚无预流向等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō
常与无常！汝若能修如是安忍，是修安忍波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīngxiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若乐若苦，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò yuè ruò kǔ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng yù
果若乐若苦。何以故？预流向预流果预流向预
liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ
流果自性空，一来向一来果、不还向不还果、
ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng
阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自性

kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái xiàng
空；是预流向预流果自性即非自性，是一来向
nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn
乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是安忍
bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú guǒ bù
波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，预流向预流果不
kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
可得，彼乐与苦亦不可得；一来向乃至阿罗汉果
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ
尚无预流向等可得，何况有彼乐之与苦！汝
ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若我若无我，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若我若无我。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼我无我亦不可得；一来向乃至阿罗
hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú
此中尚无预流向等可得，何况有彼我与无

wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，

bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若净若不净，不应观一来

xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若净若不净。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼净不净亦不可得；一来向乃至阿罗

hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú
此中尚无预流向等可得，何况有彼净与不

jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观一

qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè dú jué
切独觉菩提若常若无常。何以故？一切独觉
pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué pú tí zì
菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩提自
xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ
性即非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此
ān rěn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ cháng wú
安忍波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè
不应观一切独觉菩提若乐若苦。何以故？一切
dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué pú
独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩
tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
提自性即非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。
yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ lè
于此安忍波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若我若无我。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。

yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ wǒ
于此安忍波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼我
wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
无我亦不可得。所以者何？此中 尚 无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是
ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī
不应 观 一切独觉菩提若净若不净。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是安忍波罗蜜多。
yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ jìng
于此安忍波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
不净亦不可得。所以者何？此中 尚 无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是
ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应 观 一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè
切菩萨摩訶萨行若 常 若无 常 。何以故？一切
pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng shì yī
菩萨摩訶萨行一切菩萨摩訶萨行自性空，是一

qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān
切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即是安
rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè pú sà mó hē
忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切菩萨摩诃
sà xíng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
萨行不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō
常与无常！汝若能修如是安忍，是修安忍波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若乐若苦。何以故？

yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè pú sà
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
乐之与苦！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若我若无我。何以故？

yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即

shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè pú sà
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中 尚 无一切菩萨摩诃萨行可得，何 况 有彼
wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
我与无我！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若净若不净。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō yī qiè pú sà
是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中 尚 无一切菩萨摩诃萨行可得，何 况 有彼
jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì
净与不净！汝若能修如是安忍，是修安忍波罗蜜
duō
多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō ān rěn bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō bù yīng guān zhū
是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，不应观诸

fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù zhū
佛无上正等菩提若常若无常。何以故？诸
fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng
佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自性
kōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò
空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，若
fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì duō
非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜多，
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
诸佛无上正等菩提不可得，彼常无常亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观诸佛无上正等菩提若乐若苦。何以故？
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì
诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自
xìng kōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng
性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó mì
若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗蜜
duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
多，诸佛无上正等菩提不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
安忍，是修安忍波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīng guān zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若我若无我。何以

gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩
tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū ān rěn bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修安忍波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若净若不净。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩
tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì ān rěn bō luó mì duō yú cǐ ān rěn bō luó
性，若非自性即是安忍波罗蜜多。于此安忍波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如
shì ān rěn shì xiū ān rěn bō luó mì duō
是安忍，是修安忍波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēnzhèng ān rěn bō luó mì duō
是为宣说真正安忍波罗蜜多。”

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi wǔ shí jiǔ 大般若波罗蜜多经卷第一百五十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí qī 初分校量功德品第三十之五十七

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhū shàn nán
时，天帝释复白佛言：“世尊！云何诸善男
zǐ shàn nǚ rén děng shuō wú suǒ dé jìng jiè bō luó mì duō míng shuō zhēn
子、善女人等说无所得净戒波罗蜜多名说真
zhèng jìng jiè bō luó mì duō
正净戒波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等，为
fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú shì
发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如是
yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān sè ruò
言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观色若
cháng ruò wú cháng bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò
常若无常，不应观受、想、行、识若常若
wú cháng hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng xíng shí
无常。何以故？色色自性空，受、想、行、识
shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，
shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè bù kě dé
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě
彼常无常亦不可得；受、想、行、识皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
无色等可得，何况有彼常与无常！汝若能

xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān sè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí ruò
不应观色若乐若苦，不应观受、想、行、识若
lè ruò kǔ hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng xíng
乐若苦。何以故？色色自性空，受、想、行、
shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
识受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，
shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè bù kě dé
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě dé
彼乐与苦亦不可得；受、想、行、识皆不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无色
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng
等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是净
jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān sè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí
不应观色若我若无我，不应观受、想、行、识
ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng
若我若无我。何以故？色色自性空，受、想、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi
行、识受、想、行、识自性空，是色自性即非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè
自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼我无我亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中

shàng wú sè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng
尚 无 色 等 可 得 ， 何 况 有 彼 我 与 无 我 ！ 汝 若 能
xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
修 如 是 净 戒 ， 是 修 净 戒 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān sè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān shòu xiǎng xíng shí
不 应 观 色 若 净 若 不 净 ， 不 应 观 受 、 想 、 行 、 识
ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng
若 净 若 不 净 。 何 以 故 ？ 色 色 自 性 空 ， 受 、 想 、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi
行 、 识 受 、 想 、 行 、 识 自 性 空 ； 是 色 自 性 即 非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自 性 ， 是 受 、 想 、 行 、 识 自 性 亦 非 自 性 ， 若 非
zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè
自 性 即 是 净 戒 波 罗 蜜 多 。 于 此 净 戒 波 罗 蜜 多 ， 色
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不 可 得 ， 彼 净 不 净 亦 不 可 得 ； 受 、 想 、 行 、 识 皆
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不 可 得 ， 彼 净 不 净 亦 不 可 得 。 所 以 者 何 ？ 此 中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng
尚 无 色 等 可 得 ， 何 况 有 彼 净 与 不 净 ！ 汝 若 能
xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
修 如 是 净 戒 ， 是 修 净 戒 波 罗 蜜 多 。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是 为 宣 说 真 正 净 戒 波 罗 蜜 多 。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为 发 无 上 菩 提 心 者 宣 说 净 戒 波 罗 蜜 多 ， 作 如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān yǎn
是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 净 戒 波 罗 蜜 多 ， 不 应 观 眼
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān ěr bí shé shēn yì
处 若 常 若 无 常 ， 不 应 观 耳 、 鼻 、 舌 、 身 、 意
chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng
处 若 常 若 无 常 。 何 以 故 ？ 眼 处 眼 处 自 性 空 ，

ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìng kōng shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。
yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
于此净戒波罗蜜多，眼处不可得，彼常无常亦
bù kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ cháng
不可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yǎn chù
无常亦不可得。所以者何？此中尚无眼处
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān yǎn chù ruò lè ruò kǔ bù yīng guān ěr bí shé shēn
不应观眼处若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、
yì chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng ěr
意处若乐若苦。何以故？眼处眼处自性空，耳、
bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì xìng kōng
鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自性空；
shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn yì chù
是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、意处
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于
cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
此净戒波罗蜜多，眼处不可得，彼乐与苦亦不可
dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yǎn chù děng kě dé
亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可得，
hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū
何况有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修
jìng jiè bō luó mì duō
净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānyǎnchù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若我若无我，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìngkōng
身、意处若我若无我。何以故？眼处眼处自性空，

ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自

xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、

yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。

yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
于此净戒波罗蜜多，眼处不可得，彼我无我亦不

kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼我无

wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
我亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可

dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，

shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānyǎnchù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若净若不净，不应观耳、鼻、舌、

shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìngkōng
身、意处若净若不净。何以故？眼处眼处自性空，

ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自

xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、

yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。

yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
于此净戒波罗蜜多，眼处不可得，彼净不净亦不

kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼净不

jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可
dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān sè
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观色
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù
处若常若无常，不应观声、香、味、触、
fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
法处若常若无常。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色处不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē
常无常亦不可得；声、香、味、触、法处皆
bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
中尚无眼处等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān sè chùruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若乐若苦，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若乐若苦。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色处不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
乐与苦亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修
rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān sè chùruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若我若无我，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若我若无我。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色处不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
我无我亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚

wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼我与无我！汝若能修
rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān sè chùruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若净若不净，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若净若不净。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，色处不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
净不净亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼净与不净！汝若能修
rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguānyǎn
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观眼
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù
界若常若无常，不应观色界、眼识界及眼触、

yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruòcháng ruò wú cháng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为

yuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自

xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是净戒

bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，眼界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēng
常无常亦不可得；色界乃至眼触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无眼界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí
不应观眼界若乐若苦，不应观色界、眼识界及

yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为

yuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自

xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是净戒

bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，眼界不可得，彼

lè yǔ kǔ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸受

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无眼界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若
néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguānyǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若我若无我，不应观色界、眼识界
jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼我无我亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguānyǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若净若不净，不应观色界、眼识界
jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼净与不净！汝
ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān ěr
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观耳
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
界若常若无常，不应观声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
耳触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即

shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
得，彼常无常亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
所生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
以者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō
常与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān ěr jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè jí
不应观耳界若乐若苦，不应观声界、耳识界及
ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
ěr jiè ěr jiè zì xìng kōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
得，彼乐与苦亦不可得；声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
生诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者
hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
何？此中尚无耳界等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
苦！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若我若无我，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòushēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃
zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō ěr jiè bù
即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，耳界不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuán
可得，彼我无我亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
无我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若净若不净，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、
ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòushēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃
zhì ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō ěr jiè bù
即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，耳界不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chùwéiyuán
可得，彼净不净亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼净与
bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
不净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子，善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān bí
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观鼻
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
界若常若无常，不应观香界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
鼻触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻
chùwéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，鼻界不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán suǒ
彼常无常亦不可得；香界乃至鼻触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与无 常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān bǐ jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān xiāng jiè bǐ shí jiè jí
不应观鼻界若乐若苦，不应观香界、鼻识界及
bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
鼻触、鼻触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bǐ shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，鼻界不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；香界乃至鼻触为缘所生
zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无鼻界等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān bǐ jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān xiāng jiè bǐ shí jiè
不应观鼻界若我若无我，不应观香界、鼻识界
jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bǐ shí jiè jí bí chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生

zhūshòu zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō bí jiè bù
即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，鼻界不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
可得，彼我无我亦不可得；香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
无我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān bí jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānxiāng jiè bí shí jiè
不应观鼻界若净若不净，不应观香界、鼻识界
jí bí chù bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù bí jiè bí jiè zì xìngkōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、
bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuánsuǒshēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃
zhì bí chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō bí jiè bù
即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，鼻界不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
可得，彼净不净亦不可得；香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼净与
bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
不净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngzuò cǐ dēngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguānshé
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观舌

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè jí shé chù
界若常若无常，不应观味界、舌识界及舌触、

shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòuwèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自

xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是净戒

bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，舌界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēng
常无常亦不可得；味界乃至舌触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú shé jiè dēng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无舌界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānshé jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè jí
不应观舌界若乐若苦，不应观味界、舌识界及

shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为
yuánsuǒ shēngzhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒ shēngzhū shòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自
xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为
yuánsuǒ shēngzhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，舌界不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒ shēngzhū shòu
乐与苦亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸受
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无舌界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若
néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān shé jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wèi jiè shé shí jiè
不应观舌界若我若无我，不应观味界、舌识界
jí shé chù shé chù wéi yuánsuǒ shēngzhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuánsuǒ shēngzhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒ shēngzhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌
chù wéi yuánsuǒ shēngzhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，舌界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuánsuǒ shēngzhū
彼我无我亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中 尚 无舌界等可得，何 况 有彼我与无我！汝
ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若 能 修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguānshé jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè
不应 观 舌界若净若不净，不应 观 味界、舌识界
jí shé chù shé chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及舌触、舌触为缘所 生 诸受若净若不净。何以
gù shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所 生 诸受味界乃至舌触为缘所 生 诸
shòu zì xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所 生 诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，舌界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéiyuánsuǒshēngzhū
彼净不净亦不可得；味界乃至舌触为缘所 生 诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中 尚 无舌界等可得，何 况 有彼净与不净！汝
ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若 能 修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等 说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣 说 真 正 净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无 上 菩提心者宣 说 净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguānshēn
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应 观 身

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
界若常若无常，不应观触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
身触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，身界不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
彼常无常亦不可得；触界乃至身触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān shēn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí
不应观身界若乐若苦，不应观触界、身识界及
shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
身触、身触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，身界不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéi yuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；触界乃至身触为缘所生
zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中 尚无身界等可得，何况 有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè
不应观 身界若我若无我，不应观 触界、身识界
jí shēnchù shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及身触、身触为缘所生 诸受若我若无我。何以
gù shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、
shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēnchù wéi yuán suǒ shēng
身触为缘所生 诸受触界乃至身触为缘所生
zhū shòu zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃
zhì shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生 诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shēn jiè
性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéi yuán
不可得，彼我无我亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生 诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ
者何？此中 尚无身界等可得，何况 有彼我
yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与无我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānshēn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānchù jiè shēn shí jiè
不应观身界若净若不净，不应观触界、身识界
jí shēnchù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù shēn jiè shēn jiè zì xìngkōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、
shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuchù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃
zhì shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō shēn jiè
性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchùwéiyuán
不可得，彼净不净亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼净
yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与不净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān yì
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观意
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
界若常若无常，不应观法界、意识界及意触、
yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéi
眼界眼界自性空，法界、意识界及意触、意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸受自
xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，眼界不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēng
常无常亦不可得；法界乃至意触为缘所生
zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无意界等可得，何况有彼常与无
cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān yì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí
不应观眼界若乐若苦，不应观法界、意识界及
yì chù yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
意触、意触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？
yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chùwéi
眼界眼界自性空，法界、意识界及意触、意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸受自
xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，眼界不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸受
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚 无 意 界 等 可 得 ， 何 况 有 彼 乐 之 与 苦 ！ 汝 若
néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
能 修 如 是 净 戒 ， 是 修 净 戒 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“ 复 作 是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 净 戒 波 罗 蜜 多 ，

bù yīngguān yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè
不 应 观 意 界 若 我 若 无 我 ， 不 应 观 法 界 、 意 识 界
jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及 意 触 、 意 触 为 缘 所 生 诸 受 若 我 若 无 我 。 何 以

gù yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故 ？ 意 界 意 界 自 性 空 ， 法 界 、 意 识 界 及 意 触 、 意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
触 为 缘 所 生 诸 受 法 界 乃 至 意 触 为 缘 所 生 诸

shòu zì xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受 自 性 空 ； 是 意 界 自 性 即 非 自 性 ， 是 法 界 乃 至 意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触 为 缘 所 生 诸 受 自 性 亦 非 自 性 ， 若 非 自 性 即 是

jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
净 戒 波 罗 蜜 多 。 于 此 净 戒 波 罗 蜜 多 ， 意 界 不 可 得 ，

bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
彼 我 无 我 亦 不 可 得 ； 法 界 乃 至 意 触 为 缘 所 生 诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受 皆 不 可 得 ， 彼 我 无 我 亦 不 可 得 。 所 以 者 何 ？ 此

zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中 尚 无 意 界 等 可 得 ， 何 况 有 彼 我 与 无 我 ！ 汝

ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若 能 修 如 是 净 戒 ， 是 修 净 戒 波 罗 蜜 多 。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“ 复 作 是 言 ： ‘ 汝 善 男 子 应 修 净 戒 波 罗 蜜 多 ，

bù yīngguān yì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè
不 应 观 意 界 若 净 若 不 净 ， 不 应 观 法 界 、 意 识 界
jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及 意 触 、 意 触 为 缘 所 生 诸 受 若 净 若 不 净 。 何 以

gù yì jiè yì jiè zì xìngkōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故 ？ 意 界 意 界 自 性 空 ， 法 界 、 意 识 界 及 意 触 、 意
chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒshēngzhū
触 为 缘 所 生 诸 受 法 界 乃 至 意 触 为 缘 所 生 诸

shòu zì xìngkōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，意界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼净不净亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无意界等可得，何况有彼净与不净！汝
ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百五十九

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí 大般若波罗蜜多经卷第一百六十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí bā 初分校量功德品第三十之五十八

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān dì
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观地
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān shuǐ huǒ fēng kōng shí
界若常若无常，不应观水、火、风、空、识
jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìng kōng
界若常若无常。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìng kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗
mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ cháng
蜜多。于此净戒波罗蜜多，地界不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě
无常亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú dì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无地界等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān dì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānshuǐ huǒ fēng kōng
不应观地界若乐若苦，不应观水、火、风、空、
shí jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng shuǐ
识界若乐若苦。何以故？地界地界自性空，水、
huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zì xìng
火、风、空、识界水、火、风、空、识界自性
kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng kōng
空；是地界自性即非自性，是水、火、风、空、
shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
识界自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。
yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
于此净戒波罗蜜多，地界不可得，彼乐与苦亦不
kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ
可得；水、火、风、空、识界皆不可得，彼乐与
kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè děng kě
苦亦不可得。所以者何？此中尚无地界等可
dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若我若无我，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若我若无我。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗
mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ wǒ wú
蜜多。于此净戒波罗蜜多，地界不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
我亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无地界

děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng
等可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是净
jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若净若不净，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若净若不净。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗
mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ jìng bú
蜜多。于此净戒波罗蜜多，地界不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
净亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中 尚无地界
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng
等可得，何 况 有彼净与不净！汝若能修如是净
jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān wú
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观无
míng ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānxíng shí míng sè liù chù
明若常若无常，不应观行、识、名色、六处、

chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
常若无常。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此净戒波罗蜜多，无明不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo jiē bù kě
常亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú wú míngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无无明等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān wú míng ruò lè ruò kǔ bù yīng guān xíng shí míng sè
不应观无明若乐若苦，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎoruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
忧恼若乐若苦。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoxíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜

duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此净戒波罗蜜多，无明不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng
等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是净
jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān xíng shí míng sè
不应观无明若我若无我，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōu nǎo ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
忧恼若我若无我。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此净戒波罗蜜多，无明不可得，彼我无我
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
我无我亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng
等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是净
jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān wú míng ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān xíng shí míng sè
不应观无明若净若不净，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōu nǎo ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
忧恼若净若不净。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōu nǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此净戒波罗蜜多，无明不可得，彼净不净
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
净不净亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng
等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净
jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shàn shànán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān bù
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观布
shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān jìng jiè ān rěn
施波罗蜜多若常若无常，不应观净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多若常若无常。何以

gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng jiè
故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì bō rě
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至般若
bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí fēi zì
波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即非自
xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng ruò
性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō
非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，
bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé jìng
布施波罗蜜多不可得，彼常无常亦不可得；净
jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bù shī bō luó mì duō
不可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ bù yīng guān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若乐若苦，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ hé
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若乐若苦。何
yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng
以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至
bō rě bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí
般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即
fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng
非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì
若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜
duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
多，布施波罗蜜多不可得，彼乐与苦亦不可得；

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中 尚 无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè
可得，何 况 有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若我若无我，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duōruò wǒ ruò wú wǒ
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我。
hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìngkōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duō zì xìngkōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性
jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗
mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼我无我亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中 尚 无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè
可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān bù shī bō luó mì duōruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若净若不净，不应观净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若净若不净。

hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，

jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃

zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性

jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗

mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼净不净亦不可得；

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼净不净亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bù shī bō luó mì duō děng
可得。所以者何？此中 尚无布施波罗蜜多等

kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，

shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān nèi
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观内

kōng ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān wài kōng nèi wài kōng kōng
空若常若无常，不应观外空、内外空、空

kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng
空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟

kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng
空、无际空、散空、无变异空、本性空、自相

kōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng
空、共相空、一切法空、不可得空、无性空、
zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
自性空、无性自性空若常若无常。何以故？
nèikōng nèikōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèikōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō nèikōng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此净戒波罗蜜多，内空不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé
常亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
nèikōng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
内空等可得，何况有彼常与无常！汝若能
xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān nèi kōng ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若乐若苦，不应观外空、内外空、
kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若乐若苦。何以故？

nèikōng nèikōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无

jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、

gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性

kōng shì nèikōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自

xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜

duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō nèikōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此净戒波罗蜜多，内空不可得，彼乐与苦

yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ lè
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼乐

yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèikōng děng
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无内空等

kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，

shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若我若无我，不应观外空、内外空、

kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕

jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若我若无我。何以故？

nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wài kōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此净戒波罗蜜多，内空不可得，彼我无我
yì bù kě dé wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng jiē bù kě dé bǐ wǒ
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼我
wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
无我亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wài kōng nèi wài kōng
不应观内空若净若不净，不应观外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若净若不净。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大

kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此净戒波罗蜜多，内空不可得，彼净不净
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ jìng
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
不净亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān zhēn
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观真
rú ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
如若常若无常，不应观法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
实际、虚空界、不思議界若常若无常。何以

gù zhēn rú zhēn rú zì xìngkōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故？真如真如自性空，法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìngkōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此
jìng jiè bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
净戒波罗蜜多，真如不可得，彼常无常亦不
kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě dé
亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可得，
hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是净戒，是
xiū jìng jiè bō luó mì duō
修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān zhēn rú ruò lè ruò kǔ bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng bù
不应观真如若乐若苦，不应观法界、法性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ
法住、实际、虚空界、不思議界若乐若苦。何以
gù zhēn rú zhēn rú zì xìngkōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故？真如真如自性空，法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìngkōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此

jìng jiè bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
净戒波罗蜜多，真如不可得，彼乐与苦亦不可得；
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
法界乃至不思議界皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhēn rú děng kě dé hé kuàngyǒu
所以者何？此中 尚无真如等可得，何况有
bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó
彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗
mì duō
蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguānzhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng
不应观 真如若我若无我，不应观 法界、法性、
bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ
定、法住、实际、虚空界、不思議界若我若无我。
hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìngkōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何以故？真如真如自性空，法界、法性、不虚
wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法住、实际、虚空界、不思議界法界乃至不思議
jiè zì xìngkōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不
sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
思議界自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜
duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此净戒波罗蜜多，真如不可得，彼我无我
yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhēn rú děng kě
我亦不可得。所以者何？此中 尚无真如等可
dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānzhēn rú ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng
不应观真如若净若不净，不应观法界、法性、

bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng
定、法住、实际、虚空界、不思議界若净若不净。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何以故？真如真如自性空，法界、法性、不虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法住、实际、虚空界、不思議界法界乃至不思議

jiè zì xìng kōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不

sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì
思議界自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜

duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此净戒波罗蜜多，真如不可得，彼净不净

yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ jìng bú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼净不

jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可

dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，

shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān kǔ
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观苦

shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān jí miè dào shèng dì
圣 谛 若 常 若 无 常 ， 不 应 观 集、灭、道 圣 谛
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng
若 常 若 无 常 。 何 以 故？ 苦 圣 谛 苦 圣 谛 自 性
kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
空， 集、灭、道 圣 谛 集、灭、道 圣 谛 自 性 空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是 苦 圣 谛 自 性 即 非 自 性， 是 集、灭、道 圣 谛 自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性 亦 非 自 性， 若 非 自 性 即 是 净 戒 波 罗 蜜 多。 于 此
jìng jiè bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
净 戒 波 罗 蜜 多， 苦 圣 谛 不 可 得， 彼 常 无 常 亦
bù kě dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
不 可 得； 集、灭、道 圣 谛 皆 不 可 得， 彼 常 无 常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě
亦 不 可 得。 所 以 者 何？ 此 中 尚 无 苦 圣 谛 等 可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得， 何 况 有 彼 常 与 无 常！ 汝 若 能 修 如 是 净 戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是 修 净 戒 波 罗 蜜 多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复 作 是 言： ‘汝 善 男 子 应 修 净 戒 波 罗 蜜 多，
bù yīng guān kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān jí miè dào shèng
不 应 观 苦 圣 谛 若 乐 若 苦， 不 应 观 集、灭、道 圣
dì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng kōng
谛 若 乐 若 苦。 何 以 故？ 苦 圣 谛 苦 圣 谛 自 性 空，
jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng shì kǔ
集、灭、道 圣 谛 集、灭、道 圣 谛 自 性 空； 是 苦
shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì xìng yì
圣 谛 自 性 即 非 自 性， 是 集、灭、道 圣 谛 自 性 亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè
非 自 性， 若 非 自 性 即 是 净 戒 波 罗 蜜 多。 于 此 净 戒
bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
波 罗 蜜 多， 苦 圣 谛 不 可 得， 彼 乐 与 苦 亦 不 可 得；
jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
集、灭、道 圣 谛 皆 不 可 得， 彼 乐 与 苦 亦 不 可 得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé hé kuàng
所 以 者 何？ 此 中 尚 无 苦 圣 谛 等 可 得， 何 况

yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修净戒波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān jí miè dào
不应观苦圣谛若我若无我，不应观集、灭、道
shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若我若无我。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìng kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此
jìng jiè bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
净戒波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼我无我亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，是修
jìng jiè bō luó mì duō
净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān jí miè dào
不应观苦圣谛若净若不净，不应观集、灭、道
shèng dì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若净若不净。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìng kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此

jìng jiè bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
净戒波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼净不净亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，是修
jìng jiè bō luó mì duō
净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān sì
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观四
jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑若常若无常，不应观四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
若常若无常。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此
jìng jiè bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
净戒波罗蜜多，四静虑不可得，彼常无常亦不
kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；四无量、四无色定皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是净戒，

shì xiū jìng jiè bō luó mì duō

是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì wú liàng sì wú
不应观四静虑若乐若苦，不应观四无量、四无

sè dìng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
色定若乐若苦。何以故？四静虑四静虑自性空，

sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；

shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自

xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此

jìng jiè bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
净戒波罗蜜多，四静虑不可得，彼乐与苦亦不可

dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
得；四无量、四无色定皆不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě dé hé
可得。所以者何？此中尚无四静虑等可得，何

kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng
况有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修净

jiè bō luó mì duō
戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú liàng sì
不应观四静虑若我若无我，不应观四无量、四

wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若我若无我。何以故？四静虑四静虑自性

kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性

kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色

dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。

yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
于此净戒波罗蜜多，四静虑不可得，彼我无我亦

bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼我无我
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚无四静虑等可
dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú liàng sì
不应观四静虑若净若不净，不应观四无量、四
wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若净若不净。何以故？四静虑四静虑自性
kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性
kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色
dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。
yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
于此净戒波罗蜜多，四静虑不可得，彼净不净亦
bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼净不净
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚无四静虑等可
dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó dà bō rě bō luó mì duō jīng
南無大般若波罗蜜多经 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨



此咒置经书中可灭误跨之罪